

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos peit sor egyszer 20 fill, minden következőnél 16 fillér.
Neveltár sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELKÉPŐ SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szerda, október 14.

Mai számunk főbb közleményei:

- Veséreik: A szőlő veszedelme.**
- Az elmaradt cári látogatás.**
- Körber tervei.**
- Lukács László miniszterelnök.**
- Büntetés — részletekben.**
- Az eltűnt vasuti pénzeszekrény.**
- A katonai becsület.**
- Magyarország elnöke.**
- Vörös kardpárba.**
- Deák Ferenc szobra.**
- Rákóczi II.**
- Tárcsa: A bankár úr életbölcészete. Irta: Szabó Ferenc.**
- Csarnok: A lilium-asszony. Irta: Domonkos L.**

A szőlő veszedelme.

Arad, október 13.

A szüret az aradi hegyvidéken — amennyire az esős időjárás engedi, — javában folyik s a fogyatékos munkaerő dacára is gyorsabban végződik, mint a hogyan a szőlőbirtokosoknak kedvükre van. Mert hiszen az ideai szürethez már jólevegő sem fűztek valami vérmes reményeket, de az eredmény még az erősen lefokozott várakozásoknak is alatta maradt, még pedig a legtöbb helyt nem csak mennyiségileg, de *minőségileg* is.

Tény, hogy egy eléggé nedves tavasz és nyár után, a szüretet megelőző baktek, csaknem kánikulai időjárás dacára a fűrtök a legkedvezőbb fekvésű helyeken sem értek be vagy fejlődtek ki teljesen, de míg a venyigék sem mutatják az erőteljesség ama képét, mely egyébként a

jövő biztató reményével szokta kecsegtetni a gazdákat a jelennek szegénysége ellenében.

A felületes ítélet általában az időjárásnak tulajdonítja a bajt, anélkül, hogy annak közelebbi körülményei és hatásai fölül tisztában volna. Mint érintettük, az időjárás a szőlők kifejlésére inkább kedvező volt sem mint káros, úgy, hogy a tökéletlen állapotoknak okait egészen másban kell keresnünk és végre felismerünk, mert éppen ennek a nem tudásában, vagy kicsinylésében rejlik a további még nagyobb veszedelem.

Mert most már egészen bizonyos, hogy az ideai szüretet a — *peronoszpóra* rontotta meg, sőt az annak következtében sűrűnyebb venyige növény által már ezidén megdézsmálta a jövő évi termést is, és — ha a gazdák jól nem vigyáznak — a baj jövőre olyan méveket ölthet, hogy az egész termés megsemmisülhet. Jó lesz ezzel végre tisztába jönniök mindazoknak, a kiket illet és a védekezésnek egyedül célravezető intézése iránt már most az előkészületeket megtenni.

Ugyanis a sikeres eljárásnak feltétele a védekezés *általánosságában, egyöntetűségében* és annak *hatóságilag való ellenőrzésében*, illetőleg kényszereszközök alkalmazásában áll. Mert bizonyos, hogy a szőlőknek ez a betegsége lassankint egészen befészkelte magát ott, hol elhanyagolják a védekezést és innen, mint valami tenyészhelyről, terjed évről-évre mindenfelé és támadja s rongálja meg azon telepeket is, melyeknek birtokosai a maguk részéről sem költ-

seget, sem fáradságot nem kimélték arra nézve, hogy szőlőiket megvédelmezzék.

Természetes dolog, hogy az ilyen rendszertelen és hézagos védekezés célra nem vezet; a míg egész vidékeken kénye-kedve szerint terjed és pusztít a peronoszpóra, addig a leglekiismeretesebb védekezés is mindig problematikus marad, ha azt csak egy kissé kedvezőtlen időjárás akadályozza, kész a katasztrófa, mely a legkeveset több reményeket is megsemmisíti.

Másrészt az is kétségtelen, hogy egy általános és rendszeresen keresztül vitt védekezés rövid pár év alatt egy-egy szőlővidéken, ha teljesen meg sem is szüntetné, de annyira jelentéktelenné tenné a betegség fellépésében rejlő veszedelmet, hogy a teljes sikerű védekezés is könnyű szerrel volna eszközölhető; míg ellenben most már oda jutottunk, hogy a peronoszpóra ez idén még a burgonya termést is megtizedelte, sőt helyenkint teljesen megsemmisítette.

Ezen kétségbevonhatlan s úgy az elmélet, mint a gyakorlat által sokszorosan beigazolt tényekkel szemben itt van az ideje, hogy egyes vidékek érdekeltségei magok között az *általános* és a *kötelező* védekezés módját szervezzék, abba az illetékes hatóságokat is bevonják, hogy az intézkedések végrehajtását ellenőrizzék, sőt adandó esetekben arra a vonatkozókat kényszerítsék.

Külömben már annak is elérkezett az ideje, hogy a kormány vegye az ügyet a kezébe és tegye meg a szükséges lépéseket az évről-évre terjedő baj ellen ország-

A bankár úr életbölcészete.

Irta: Szabó Ferenc.

A bankár úr, a ki hajdan egyszerű szálító volt, most azonban pénzügyi tekintély — szokatlan lelkiállapotban, bocsánat, ha kimondom, káromkodva lépeget szobájában föl s alá. (Bocsánat, mivel gazdag emberekről nem illik ócsárolva beszélni!) Arcáról eltűnt a finom diplomata-mosoly, pedig a mióta pénzügyi kapacitás lett, szinte odaforrt, mint bárszónymentára a vitézkedés. Kővér, puha teste elvesztette előkelő rugalmasságát, oh, pedig e nélkül a bankár is csak közönséges ember! vérmes szeme pedig akképpen forog, mintha birokra hívna valakit. És beszél fenhangon, fenyegetve a láthatatlan alakhoz

Nagy velencei tükör támaszkodik a falnak, mely csillogva veri vissza a haragos ember minden mozdulatát: azonban hiába a hangos beszéd; a fényes lap nem felel. Egyáltalában nem látszik rajta, hogy értene a kővér ur felháborodását. A pompás mahagoni butor sem érti. De nini, most veszi észre, hogy a mellénye lúcsa módon gombolódott be, egyik oldala két gombbal is feljebb került a szükségesnél. Ez bizony nem igen alkalmas arra, hogy lohaszsa a haragját. Azonban a hangos beszéd nagy megdöbbentésére szolgál s így nem csoda, ha beledöngi a szobai csendbe:

— Hej, az az a kővér, nyomorult, Tóth István!

Ezt a láthatatlan alakot veszi üldözésbe, a kinek háborgó lelke nevet is adott, ezt a bizonyos Tóth Istvánt s alá-felrobogva, úgy megkergeti, hogy homlokáról szakad a veríték.

— El kell pusztulnod a föld színéről. Érted? Ez a legkevesebb, amit kívánok . . . Elrettentő példát kell szolgáltatnod Natáliának, hogy így semmisülnek meg az ideálképek . . . hogy többé ne fogadjon be veszedelmes gondolatot a lelke!

Kalapját fölcsapta és ment. A folyosó végén kissé ki kellett fujnia magát, mivel szokatlan gyorsan haladt. Aztán meggondolkozni kellett a mondandókon. Benyitott a nevelő szobájába s le se vette a kalapját. Ur akart maradni a saját portáján.

— Jöjjön csak Tóth István! Ilyen embereknek, mint mi, ilyen viszonyok között, nem okvetlen szükséges urazniok egymást. Itt vannak a sakkfigurák: válasszon. Kegyed a feketét, én a fehérét. Vigyázzon, nehogy fehérét vegyen. Nagyon jó, ha a halálos ellenfelek nem bíznak egymásban. Aztán nekem kettős okom van bizalmatlankodni. No, no, csak lassan az zai a szemöldökrántással: ez így van. Az életösztön sokszor gazemberré teszi az embert . . . Majd kalapba vetjük a két figurát, amerikaiasan és húzunk. A fekete halált jelent. A vesztes holnap gyönyörű magát s punktum.

Szappanbuberek voltak megsemmisítve . . . kövesen!

Nagy szuszogva elindult. Ennyit s ilyen nyomatékkal még nem beszélt egyszerre a mióta pénzzel manipulál. Régebben talán; de ez nagyon régen volt. Vissza se nézett a kis diákos szobára: tudta, hogy a délceg, büszke Tóth István ugysis követi. Nem azért mondott ilyen kemény szolgokat a szemébe, hogy gyáva meghunyászkodással otthon maradjon.

A széles, márványoszlopos folyosón kigyulcak már a villamos lámpák. Fehér világukban szöngve szálltak a molypillék. Hába: nem nem olyan nyájas, édes, csalogató ez, mint a gyertyaláng. Nini! annak az asszonynak is édesebb, csalogatóbb volt a közönséges gyertyafény. Tóth István, mint ő: a hatalmas, gazdag, villamlámpa! Olóm a lelkét, hogy is születnek ilyen bolondos gondolatok az ember fejében . . . A lépcsőkön előkelő asszonyságok siettek nagy zibongva. A szép bázisszönyört jöttek, hogy magukkal vigyék a női kaszinó zsuriára s s ugyancsak nagy megdöbbenéssel hallották, hogy a bankárné hirtelen elutazott. Mi történhetett, hogy így cserbenhagyta őket? A találgatásnak ezer szava van, közte volt a bankár ur kiméltetlen, nyers modora is, a ki előtt nincs semmi szent, csak a pénz. Zsarnok, lelketlen, utálatos ember! Látták ugyan a bankárt, de nem tarolták szükségesnek mérsékelni a haragjukat. Hadd okuljon belőle a pénzes zsák.

szerte, mert kétségtelen, hogy a peronoszpóra mind fokozottabb terjedése immár országos baj és oly veszedelmet rejt magában, mely ép úgy megérdemli és sürgeti a kormány haladéktalan közbelépését, mint annak idején a fillokszera pusztítása.

Az elmaradt cári látogatás.

(Különléle kommentárok.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 13.

A Steffani-ügynökség jelenti Darmstadtól: Hivatalos helyről közlik, hogy Miklós cár akaratától független okokból az olasz udvarnál való látogatást el kell hogy halassza.

Rómából táviratozzák: Az Itálie írja, hogy Lobukinov orosz rendőrőrnök, ki három napig tartózkodott Rómában, megvizsgálta az olaszországi politikai viszonyokat az orosz cár római utazására való tekintettel. Bizalmi emberei rosszul értesítették, a midőn azon ellenséges nyilvánulásokban, melyeket az olasz nép máris elítél, veszélyeket véltek látni. Ezeket túlságosan komolyan vették és így jutottak emez eredményhez. Nelidov orosz nagykövet, ki Olaszországot és belső politikáját jól ismeri, tudja, hogy Miklós cár látogatását nagy rokonszenvvel várták és Szent-Pétervárt ez irányban megnyugtató információt adott.

Az orosz cár római utazása elhalasztásának híre itt nagy behatással van és a lapok azt élénken kommentálják. A Tribuna azt írja: Az orosz rendőrség valóban nem jól értesült. Nem szabad azt állítania, hogy Miklós cár méltóságát és személyét Olaszországban kevésbé védik és az nagyobb veszedelemnek van kitéve, mint egyebütt. Nevezett lap emlékeztet arra, hogy Miklós cár utolsó franciaországi látogatása alkalmával nem tartotta szükségyszerűnek Párisba menni és utolsó ausztriai látogatásakor nem ment Bécsbe, hol ugyanazon időre két a látogatás ellen tiltakozó szociálista népgyűlés volt egybehíva. Olaszországban ilyesmi nem fordult volna elő. Az olasz hatóságok a leghatározottabb biztosítékot adhatták volna az iránt, hogy a cárt méltón és tisztelettel fogadják.

Azon állítással, hogy a látogatás elhalasztása a legszélsőbb balpárt legkisebb frakciójának tudandó be, sikerült az ellenségeskedő tüntetések rendezői csekély számának annak a bebizonyítása, hogy túl nagy fontosságot tulajdo-

nitottak annak. Nevezett lap azt reméli, hogy a felhők gyorsan szét fognak foszlani.

A Popolo Romano azt írja, hogy az elhalasztásnak oka nem Olaszország. A Capitan Fracassa azt véli, hogy a kormány megtett minden intézkedést a rend biztosítására és Miklós cár személyének védelmére. Háromszáz egyesület biztosította a fogadó-bizottságot, hogy a cárt ugyanolyan lelkesedéssel fogják fogadni, mint más uralkodókat.

A Giornale d'Italie azt hiszi, hogy Miklós cár biztosan eljön Olaszországba, de csak akkor, ha más kabinet lesz Olaszországban. Az Avanti folytatja a Miklós cár látogatása ellen való campagnet.

Körber tervei.

(A Reichsrath munkaképessége. — Az olasz kereskedelmi szerződés. — Trieszt vagy Innsbruck?)

Arad, október 13.

A milánói „Secolo“ egy munkatársa hosszabb beszélgetést folytatott Körber miniszterelnökkel a függő kérdésekről. Körber miniszterelnök igen bőbeszédű volt, s mint kijelentésből kitetszik, rendkívüli bizalommal tekint a jövő elé.

A hírlapíró udvarias bókkal kezdte a beszélgetést s megdicsérte Körber legfőbb politikai erényét: a türelmet. Erre Körber így felelt:

— Ugy van, a türelem, a kitartás, ez az én erőm. Várni türelemmel és soha kétségbe nem esni: ehhez érteni kell minden osztrák miniszterelnöknek. De bármily kaotikusnak látszik is a mi parlamenti helyzetünk, valóságban nem olyan tragikus, mint a külföld hiszi. Ha be utazna Ausztriát, azt tapasztalná, hogy a lakosság teljesen nyugodt, nem törődik a nemzetiségi viszályllyal és békésen él a maga munkájának. Tulajdonképpen ez a nemzetiségi harc csak a képviselőházban dühög. A jelentéktelen nyelvkérdés miatt néha hónapokig megakad az egész parlamenti tevékenység. Ez már kronikus baja Ausztriának s érthető, ha meggondolja, hogy mily sokféle nemzetiség képviselői ülnek együtt a reichsrathban. Egyébként sok más nagy állam parlamentjében sem kedvezőbb a helyzet. A nemzetiségi és a politikai ellentétek manapság mindenütt nagyon kiélesedtek.

Arra a kérdésre, mi a terve a miniszter-

elnöknek, ha a reichsrath legközelebb újra összeül, Körber így felelt:

— Újra béketárgyalásokat fogok kezdeni, megpróbálom munkaképessé tenni a képviselőházat, és remélem...

Az olasz kereskedelmi szerződés egy évre szóló provizóriumára vonatkozólag kitérő választ adott Körber. Csak annyit sejtetett, hogy a provizórium valószínűleg sikerülni fog, még pedig a borvámjáradék egyidejű módosításával. Ezen az alapon később végleges szerződést is lehet majd kötni, mert a borklauzula régi fontossága Olaszországra nézve megszűnt, amennyiben az o-asz borkivitel a monarchia területére állandóan csökken.

Arra a kérdésre, mit tervez az annyira sürgetett olasz egyetem ügyében, így felelt Körber:

— Ez a kérdés, tekintettel a mi sajátos viszonyainkra, igen bonyolult. Komoly szándékunk az, hogy Ausztriában olasz főiskolát állítsunk fel. Alaposan tanulmányozzuk ezt a kérdést. Mindenekelőtt arról van szó, hogy megfelelő tanerőket találjunk. Vajjon Triesztben lesz e az új egyetem, vagy máshol, az most még bizonytalan. De hangsúlyozom, hogy az olasz lakosság törekvésének árt az a heveség, a melyvel némelyek az egyetemet sürgetik, mert a kormány semmiféle presszióknak nem engedhet!

Az érdekes beszélgetés némely részletének ma már meg van a folytatása is. Hogy a nemzetiségi viszály nemcsak a reichsrathban van meg, arra bizonyosság a cseh tartománygyűlés, amelyre ma előre készültek már a pártok. A tartománygyűlés valamennyi német pártja egyhangulag elhatározta, hogy már holnap megkezdik a legélesebb obstrukciót a csehek magatartásának ellensúlyozására és e végből a magyar képviselőházi ellenzék példájára az obstrukció vezetésére vita rendező-bizottságot küldenek ki.

A reichsrath munkaképességének kipróbálására csak egy hónap múlva lesz alkalma körbernek. Bécsből ugyanis azt jelentik, hogy a „Wiener Allgemeine Zeitung“ közlése szerint a reichsrath november 12 én fog összeülni.

Az olasz egyetem felállításának kérdésében az ausztriai olasz lapok nem hajlandók Körber döntését bvárni. Mint egy bozeni távirat jelenti, a tiroli olasz diákok egyesülete annyira haladt már egy szabad olasz egyetem létesítésének szervezésében, hogy az egyetemi előadás-

A bankár felig visszafordult a hidegen lépkedő ifjuhoz.

— En lakolok meg ezért is... Az asszony szent, lemondó martír, én pedig zsarnok, lelketlen, utálatos. Hahaha!

Idegen, aláztos, sunyi emberek állingáltak a folyosón, a lépcsőkön. Tele van ilyen alakokkal a gazdagok palotája. Kérelmezők, titkos megbízottak, apró nyereségeken élősködő szennálók, kerítők: a nagy fénynek egy-egy árnyékoltja. Alázatosan hajlongtak, földig lóbálva kopott fővegüket.

— Majd holnap. Most nem érek rá. Országos fontosságú ügyben kell távozzom! — integetett bosszusan a bankár s lassan, vontatottan kacagott. — Ezek sem nyomorultabbak, mint mi, a kik fesszesre huzzuk ki a derekunkat... De ha van Isten, egyikünk okvetetlen meglakol. Vagy kegyed, vagy én, a ki elég ostobán megengedtem, hogy porba tiporjanak. Ha jól vesszük, ez is büntetést érdemel!... Jöjjön!

Fényes, fehér világban ragyogtak az utcák. A pompás paloták között nyüzsgő, lármas élet. Kocsik robogása, vidám emberi szó, asszonykacagás töltött be minden kis zugot. Kopott, elzüllött fiúk nagy kiáltozással árulták gyűrött képes ujságukat.

Valamivel távolabb kihalt, néptelen utca fogadta őket. A palotákat apró viskók, rengőleg gyártelek, a büszke villanfényt gyéren pis-

lakoló olajlámpák, az árnyekos piatánokat cse-nevész akácok, a balzsamos illatot nehéz kőszénzag cserélték fel. Tóth István eddig egyetlen szó nélkül követte a bankárt s egyenes, dőlő alakra kissé meghajolt. Valamitől igen, igen nehéz lett a lelke. Egy jóságos öreg asszony járt elméjében, a kinek ő mindene a világon, a ki tán most is a kaposos imakönyvet forgatja és segédelmet kér Istentől a fiára, hogy távozzon el tőle minden kísértést... Miért is nem hallgatta meg forró esedezését? Azután egy másik, egy csodásan szép asszony jutott elébe, a ki a forró vér édes ingerével kísérte minden léptét. Olyan volt, mint egy szépséges bűvölő pók: szötte, szövögette nagy titokban a hálót arany-szálakból, megejtő bűvöletből, míg egyszer csak ő, az ellenálló férfi, megakadt a fényes bogokban. Vergődött, küzdött ellene, de hiába. Végzete volt, hogy ne menekülhessen. Fogta az édes, titkos boldogság, mely a kis diákos nevelőszobába is elkísérte s a kis Bélának nem volt an yi ereje, hogy széttephette volna. Nem is tudta, hogy minő édes veszedelem hálózta be a nevelőjét.

Ma aztán a titok váratlan kipattant... Tóth István megsemmisülve gondol e jelenetre és nagy feketeséget lát mindenütt a világon. Hite, álma, jövője, mindene összeomlott. Az élete is. Csak egy maradt meg: a romlatlan szív büszkesége, hogy helyt álljon az elkövetett vétekért, hogy áldozatul dobja magát. Mert

bizonyos, hogy a fekete bab az övé leendő. Keserű kiengesztelést lát e tudatában s némileg felmagasztosulva érzi magát. Így halad szótalannul.

A néptelen csendességben a bankár megszólal:

— Otthon is elvethettük volna az élet-halál kockát; de jobb így. Valaki megtudhatta volna. Már pedig nem akarom, hogy gyalázat hármojjék rám a világ szemében. Olyan embernek, mint én, első a becsület... Olyan helyre megyünk, ahol senki sem ismer. Ha kedve tartja, nagyobb félrevezetés okából, egyikét pohár bort is ihatunk. Utójára lesz ugy is.

És benyitott egy kis félreeső csapszékbe, részeg bérkocsisok, festett arcu, visító némberek közé. Sűrű, átláthatatlan füst, avas, fojtó illat, szemérmetlen nyájaskodás, trágár dalok zsongó árja fogadta őket. L ültek egy félreeső asztalhoz. A bankár bort kért, töltött, ivott. Tóth István pillanatig bámulva tekintett rá. Nagy lelkierője lehet, ha ennyire tudja mérsékelni magát. Pedig hány nehéz seb rágódik a lelkén, közte a halál gondolata, ha ő huzza a feketét. Mégis mosolyog, hogy elámita a világot. Hogy védje azt asszonyt.

— Igyék, Tóth István. Egyikünké ugyis utolsó. A vesztes meghal s vérével... Eh, átkozom a szerencséséjét, Tóth István. Látja, az az asszony engem sohasem szeretett.

kat már a jövő hónapban meg fogják kezdeni — Innsbruckban. Tutti ad Innsbruck! ez a jelző s a kormánynak nem igen lesz módjában Triest, vagy más egyéb város között választania. Ez egyesület tegnap egy felhívást küldött szét Ausztria olasz diákjaihoz, melyben lelkes szavakkal felszólítja őket a szabad egyetem látogatására. Felsorolja azokat is, akik eddig megígérték, hogy Innsbruckban előadást fognak tartani. A tanárok névsorából megemlítjük a következőket: Carducci, Fogazzaro, Mazzoni, Lombroso, Mantegazza, Mono.

Büntetés — részletekben.

(Mire jó a vasárnapi munkaszünet?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 13

Érdekes incidens folyt le ma az aradi járásbírósnál, Pogonyi Nándor dr. büntető albiró előtt.

Egy özvegy asszony, aki mellesleg a csizmadiamesterséget üzi néhány segéddel, olyan hamisítatlan naivitással adott elő egy kérelmet, a milyen a mostani világban alig található.

Az özvegy asszony mosolygós kérelmének előzményei a következők:

Ezelőtt mintegy két hónappal Kiss Béla kereskedőségét a Halász-utcában karonfogva sétált Farkas Éva varróéanynyal. A sétáló párral szembe jött egy jókedvű társaság, Ménesi György csizmadiaságát, Sztoján János és Hack Ferenc kékfehér segédek.

A társaság tagjai duhaj kedvükben megjegyzésekkel kezdték csipkedni az udvarlót, aki természetesen nem hagyta annyiban a dolgot és szintén csipős megjegyzésekkel vágott vissza.

A szóváltás mind hangosabb és a legények verekedő kedve mind nagyobb lett. Az első pofon elcsattanása után egyszerre kirepültek az iparoslegények nadrágzebeiből a bicskák és Kiss István rövid időn belül több sebből vérezve, a futásban volt kénytelen oltalmat szerezni.

A verekedő társaság ma Pogonyi Nándor dr. bíró elé került, ahol a bíró Ménesit, aki a verekedés kezdeményezője és parancsnoka volt, nyolc napi elzárásra és husz korona pénzbüntetésre, a másik kettőt pedig öt napi elzárásra és tíz korona pénzbüntetésre ítélte.

Minthogy az ítéletben a felek megnyugodtak, az nyomban jogerősé vált. A bíró a há-

Jobban tudta ezt Tóth István, mint ő. Pohara érintetlen maradt. Nem volt szomjas. Pedig pokolforróságú lángok csapkodtak jobbra-balra a lelkében. Agyára, mely merő ólomként feküdt a csontok között, nehéz pörölyvel suhintgatott valaki. A forró vér, megannyi forró gondolat, körülcsapongta ezt is, hogy megolvassza. Kimondhatatlanul fájt minden ütés.

— Siessünk! Ne lopjuk haszontalanságokkal a drága időt! — zavarta fel merengéséből a bankár. — A ki megérett a halálra, úgy illik, hogy lehulljon. Itt van a két báb a kalapban, nézze meg: egyik fehér a másik fekete. Nehe y megcsaljuk egymást... Huzzon!

Tóth István meg se nézte; tudta, hogy meg kell hallnia. Keze meg se rendült, a mikor belenyúlt a kalapba s az egyik bábót kihuzta... Fehér volt.

A bankár kinosan szisszent fel. Haragosan ragadta ki kezéből a bábót s visszadobta.

— Ebben nincs isteni igazság. Három az igazi... Most én huzok; a megmaradt báb a kegyedé! és kihuzta a — feketét.

— Nyomorult, ostoba!... Még egy hátra van... A becsületszó kötelező: el ne felejtse!... Most én is huzok, hadd döntsön az én fátumom!

Sokáig kotorászott a kalap fenekén, mialatt kövér veritékospek gyöngyözték ki a homlokát. Az ifju arcán fájdalmas mosoly suhant

rom bicskást rögtön be is kísértette az ügyészségi fogházba, ahol megkezdtek a büntetésüket.

Ez történt ma délelőtt. Ma délután beállított Pogonyi bírónak egy özvegy asszony, Ménesi Györgynek, a főverekedőnek a munkaadója. Elmondta, hogy micsoda bajban van ő most amiatt, hogy a segédje munkáját nélkülöznie kell s hogy most az üzlete pangásnak indult. Támadt azonban egy nagyszerű eszméje, melylyel meg lehetne oldani azt a problémát, hogy a káposzta is megmaradjon, a kecske is jóllakjék. Instálja a bírót, hogy engedné haza Ménesit, hogy az ő iparában baj ne essék, aztán vasárnaponként, mikor a munkaszünet miatt ugyis tilos a munka, majd szépecskén leüldögelné azt a nyolc napi büntetést.

Pogonyi bíró azonban ezt az előterjesztést nem fogadta el, mire az asszony távozott, sópánkodva azon, hogy az ő nagyszerű tervét a bíró nem fogadta el.

Az eltűnt vasuti pénzszekrény.

(A nyomozás kezdete.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 13.

A Gyorok és Glogovác között titokzatos módon eltűnt és utóbb megkerült vasuti pénzszekrény ügyében ma sincs teljes világosság. Ma se tudni határozottan: véletlen műve volt-e az eset, vagy bűnös szándék játszott e közre.

A föltevést nehezíti az is, hogy tudomás szerint nem volt eset se arra, hogy a vasutról ily pénzszekrény véletlenül essék le, se pedig arra, hogy azt a podgyáskocsiból ellopják.

Annyi már meg van állapítva, hogy a vasutat kár nem érte, a mennyiben, ha a szekrényt erőszakosan, lopási szándékkal is rántották le, a szekrény tartalmához jutni nem volt se idejük, se módjuk.

(A vizsgáló bizottság.)

A vasuti pénzszekrény, a mely a történetben szerepel, éjszakára az aradi pályaudvar állomási hivatalában volt, s reggel beszállították az aradi üzletvezetőséghez.

Itt Schmidt Gyula főellenőr, a számosztály főnöke megolvasta a pénzszekrény tartalmát és azt összevetve, a pénzszekrényben levő számadással, konstataulta, hogy a pénzszekrényből

keresztül s tekintete villogva tapadt a bankár kezére. Az életöszlőn utolsó csilláma volt e tekintet, noha szentül hitte, hogy meg kell halnia.

Harmadszor is a fekete báb került ki a kalapból. A vesztes félnek tehát meg kell halnia holnap... avagy még ma, hogy könnyítse az élet gyötrelmén.

— Nyomorult szerencséje van önnek! Nincs Isten az égen; vagy, ha van, elfeledte, hogy igazságot, bosszuállást is teremtett!... Jó éjszakát!

A bankár lihegő, veres arca szétszaladt, mintha kacagott volna. De nem kacagott: rekedt üvöltés szállt ki ajakán s elrohant...

Azonban nem halt meg. Ilyen kicsikű lemondást az életfilozófiája nem ismert. A fátum végzettségét csak Tóth Istvánra vonatkozta. Maga számára más megoldást keresett. Kifizette a Tóth István járandóságát — egy kis levonással — és elkergette. Ez volt az első dolga. Aztán nyájas, kérlelő levelet írt: ez volt a második. Harmadiknak az a bizonyos sűrű fátyol következett, melyet talán másodszor, ha nem harmadszor keresett elé a háziélet limlomi közül.

Azzal pedig, hogy Tóth István mit gondol a becsületszóról, nem törődött. Nem volt olyan ostoba, hogy ilyen kicsiséggel foglalkozzék...

egy fillér se hiányzik. Az összeg teljesen egyezett a földő állomások által kiállított és a szekrénybe tett följegyzésekkel. Azonban a szekrényen se látszott semmi nyoma annak, mintha azt föl akarták volna törni, vagy kinyitni.

Schmidt Gyula főellenőr erről jelentést tett Szankovits Miklós üzletvezetőnek, a kinek intézkedése folytán Reinheimer Gyula ellenőr, Eisen hivatalnok és Végh Endre dr. fogalmazó megbizattak a helyszíni vizsgálatra.

(A főkalauz vallomása.)

A három kiküldött munkáját még ma délután elkezdte, s az előreláthatóan még holnap is eltart. Az aradi állomáson kezdték meg a vizsgálatot, azután kiutaztak a pályatestre, ahol a pénzszekrény a robogó vonatról oly gyanus körülmények között eltűnt.

A bizottság kihallgatta Kis Dániel máv. főkalauzot, a ki a tegnap este Tóvis felől Aradra érkező vonat vezetője volt, s a ki a podgyáskocsinak fülkéjében tartózkodott a midőn az eltűnt.

Kis Dániel azt vallja, hogy ő Gyorok és Glogovác között mind végig a podgyáskocsi fülkéjében tartózkodott és rendes munkáját végezte. Mikor az előírás sz rint a podgyáskocsi ajtaján kitekintett, akkor vett észre, hogy a szekrény hiányzik s erre állította meg a vonatot a vészjelzéssel. Neki ugymond, az a gyanuja, hogy a pénzszekrényt erőszakkal rántották le a kocsiról, mert másképp nem történhetett a dolog.

A három kiküldött vizsgálatának eredményéről jelentést fog tenni az üzletvezetőségnek, a mely ahhoz képest fog a további lépések iránt intézkedni.

(A pénzes szekrény.)

A pénzszekrény, a melyről szó van és a melyen az egyes állomások bevételeit szokták minden este az üzletvezetőségnek beszállítani, üres állapotban 30—40 kilogramm súlyu, négy-szögletes, két oldalt füllel van ellátva, felső lapján retesz van, ha ezt kihuzzák, szögletes alakú csésze tűnik elő. Az egyes állomásokon e csészébe teszik a pénzt és egyuttal a számadást, a melyen a küldött pénz összegét részletezik. A mikor a retesz-vaslapot visszatolják, ezzel a csésze megfordul s a tartalma a vaszekrénybe esik.

Ily módon a szekrényt az egyes állomásokon nem nyitják ki, hanem mindenütt a reteszt huzzák ki, a melylyel együtt a csésze nyílásaival fordul előre, a visszatolásnál ismét megfordul. Magának a szekrénynek zára Wertheim-rendszerű. A kulcsai közül az egyiket a legelső állomásnál — ez esetben Tóvisen — a pénzzel együtt, a retesz utján dobják a szekrénybe. A másik kulcs az üzletvezetőség számosztályában van s ezzel nyitják ki.

A szekrény rendszeren a podgyáskocsiban a vonatvezető főhelyé mellett szokott elhelyezve lenni az ajtó közelében. A podgyáskocsi tudvalegleg nem szárnyas, hanem toló ajtóra van berendezve, ez az ajtó többnyire nyitva szokott lenni, mivel a vonatvezetőnek gyakran ki kell nézni a vonalra.

(Büntett, vagy véletlen?)

Az egyik föltevés az, hogy a vasuti pénzszekrény ezuttal véletlenül nagyon közel jutott az ajtóhoz, az egyes rázkódások folytán mind kifelé csuszott, a mig végre elveszítette az egyensúlyt és kiesett.

Ez azonban fölöttébb valószínűtlen, már azért is, mert abban a pillanatban, a mikor a szekrény egyensúlyát veszítve, megbillent, oda kellett volna okvetlenül ütődni a kerekekhez, esetleg meg is sérthette volna azokat. Már pedig a kerekeken se sérülésnek, se pedig szor-

dásnak nem volt semmi nyoma. Azért is valószínűtlen ez, mivel a vonalon, a melyen ez történt, egyáltalán nincsenek oly pontok, a hol a vonat különösebb rázkódásnak lenne kitéve.

Ha pedig a szekrény iven esett ki, — a mit bizonyít az is, hogy a sinektől meglehetősen távolságra, az árokban találták meg — akkor körülbelül bizonyos, hogy azt erőszakkal dobták ki, vagy rántották le, de erre pontos adat nincsen.

A vonatvezető nem tud arról, hogy a podgyázkocsiba idegen ember jutott volna; már pedig a szekrény kidobásához vagy lerántásához legalább két erős ember szükséges, miután az a pénztartalommal együtt ötven, hatvan kiló nehez. A vizsgálat van hivatva, hogy ezt a rejtélyt eloszlassa s ha bűntény van, a bűnösöket kideríteni.

Az eltűnt pénzszekrényben körülbelül negyvenezer korona összeg volt.

Lukács László miniszterelnök Tisza István jövő szereplése.

(Az átmeneti miniszterium. — Khuen-Héderváry és Zselénski Róbert gróf az új kabinetben.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 13

A tegnapi kombinációk után ma már egészen pozitív formában tartotta magát Lukács László miniszterelnökségének híre. Lukács meghívást kapott a királyhoz, holnap délután kihallgatáson lesz a felségnél, a kitől mint kinevezett, vagy legalább is mint designált miniszterelnök tér vissza Budapestre. Ez az általános felfogás, a melyet szabadelvűek és ellenzékiek egyaránt vallanak.

Igy állván a helyzet, biztosra veszik, hogy e hét folyamán, de lehet, hogy már a legközelebbi napokban végkép kialakul a helyzet s annyi sikertelen kísérlet és még hosszabb, még kínosabb várakozás után megszületik a rég várt magyar miniszterium.

Lukács meghívásának hírére nyomon követte a kabinet tagjairól szóló kombinációk egész légiója. Érdekes, hogy egész komoly jelöltnek tartják a király személye körüli miniszterségre Khuen-Héderváry grófot, a kit állítólag maga a felség kíván erre a pozícióra. A másik érdekesség Zselénski Róbert gróf, a kit úgy emlegetnek, mint a Lukács-kabinet földművelésügyi miniszterét.

Legérdekesebb azonban fővárosi tudósítónknak igen beavatott helyről vett azon híradása, hogy a Lukács-miniszterium valószínűleg megszületik ugyan, de mégis csak átmeneti miniszterium lesz s azt nem sokára fel fogja váltani egy Tisza-kabinet.

A mai nap eseményeit a következő távirati tudósításunk mondja el:

A legutolsó kísérlet.

A szabadelvűpártban ma délelőtt ismét rendkívüli élettség volt. A kilences bizottság ma délelőtt újabb ülést tartott és e miatt, de meg különösen azért, hogy a kabinetválságról pozitív értesüléseket szerezzenek, a képviselők szokatlanul nagy számban jöttek fel a pártkörbe. Ott voltak: Széll Kálmán, Tisza István gróf, Apponyi Albert gróf, Hegedűs Sándor, Dániel Ernő báró, Szentiványi Árpád, Kubinyi Géza és még sokan. A kilences bizottság tagjai közül csupán Andrássy Gyula gróf nem volt jelen. De 12 óra felé Andrássy telefonüzenetet

küldött Polgárdiból Széll Kálmánnak a szabadelvűpártkörbe.

A kilences bizottság kevéssel 11 óra után ült össze. A tanácskozásból csak annyi szivrogott ki, hogy Apponyi Albert gróf a bizottság végleges megállapodását sürgette. Szerinte ugyanis csak abban az esetben lehet a párt egységét megmenteni, ha a bizottság határozatot hoz és azt a szabadelvűpárt elé terjeszti végleges elfogadás céljából. A bizottság tanácskozása a késő délutáni órákig tartott.

Fővárosi munkatársunknak alkalma volt ma Széll Kálmánnal, a kilences bizottság elnökével beszélni. Széll kijelentette munkatársunknak, hogy a miniszterelnöki tárcát a felség neki ismételtelen felajánlotta, de az általános viszonyok miatt és különösen a szabadelvűpárt mai konstellációjában, a mikor nem remélheti az egyetértést, a mely személyében összpontosulhatna, nem fogadta el. Okait felség elfogadta. Egyébként kijelentette, hogy Körberrel dolga nincs és egyáltalán nem volt Körbernek befolyással reá, a mit egyes lapok hangoztattak.

A szabadelvűpártnak egy másik igen tekintélyes beavatott tagja biztosította munkatársunkat arról, hogy Lukács László pénzügyminiszter sikerült az éjjel rábírnia arra, hogy a miniszterelnökséget elfogadja. Lukács még ma felmegy Bécsbe és minden valószínűség szerint, mint miniszterelnök tér vissza. Ez a fordulat ki zárólag Tisza István grófnak köszönhető, a ki rábeszélte a felséget, hogy tegyen még egy kísérletet a békés kibontakozásra. Lukács László mint miniszterelnök a lehető legnagyobb koncessziókkal jön. A beavatott politikusok azt hangoztatják, hogy ez a legutolsó kísérlet a békére.

A szabadelvűpártban általában nagy megelégedést kelt Lukács Lászlónak homloktérbe jutása. Tőle a végleges békét remélik.

Lukács László Bécsben.

A Magyar Távirati Iroda jelenti Bécsből: Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök ma reggel Bécsbe érkezett és 10 órakor ő felsége külön kihallgatáson fogadja.

Bécsből táviratozzák a Bud. Tud.-nak: Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök, a ki ma reggel ideérkezett, délelőtt 10 órakor magánkihallgatáson volt ő felségénél. A kihallgatás 11 órán túl tartott. Khuen-Héderváry Károly gróf azt a megbízatást kapta, hogy Lukács László pénzügyminisztert értesítse arról, hogy ő felsége őt holnap délelőtt kihallgatáson szándékozik fogadni. A magyar miniszterelnök holnap is itt marad.

A mint hírlik, mértékadó helyen a magyar kormányválság kérdésében e hét végéig mindenestre dönteni szándékoznak.

A Magyar Távirati Iroda jelenti Bécsből: Gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök 10-től 11 óráig volt kihallgatáson ő felségénél. A miniszterelnök ő felsége felszólítására holnapig itt marad. Holnap délelőttre Lukács László pénzügyminiszter jelentkezik kihallgatásra ő felségénél. Más magyar államférfiak meghívására ezideig nincs kilátás.

Budapesti forrásból jelentik: A korona határozott óhaja volt, hogy Tisza István azonnal vállalja el a miniszterelnökséget és csináljon rendet mindenáron. Tisza kijelentette a király előtt, hogy az ő személye a legkevésbé alkalmas erre; az ő személye a jelen pillanatban inkább növelné a bajt, mert megbontana a szabadelvűpártot és megvadítaná az ellenzéket, pedig ő úgy látja, hogy megvan a

lehetőség arra, hogy a szabadelvűpárt végre megállapodhassék egységes programban és eljárásban, sőt mi több, úgy ítéli meg a helyzetet, hogy az ellenzékkel is lehetne megegyezésre jutni.

Tisza nem ajánlott átmeneti kabinetet, mint híresztelik, hanem egyszerűen arra az álláspontra helyezkedett, hogy mindenki más inkább csinálhatja meg a kibontakozást, mint ő; az erőszakot nem tartja most alkalmazhatónak, egyáltalában veszedelmesnek és épenséggel nem időszerűnek. Tisza majdnem egy óra hosszat beszélt és ő felsége figyelmesen végighallgatta az előadást, mely a helyzet minden részletére kiterjedt.

Mikor Tisza István előadását befejezte, ő felsége egyenes kérdést intézett hozzá, hogy kit tartana ő alkalmas embernek a kabinet megalakítására. Tisza habozás nélkül Lukács László pénzügyminisztert ajánlotta, akiről azt hiszi, hogy korábbi elhatározása ellenére most vállalkozni fog a kabinetalakításra. Ezzel a kihallgatás véget ért.

Ő felsége nem nyilatkozott ugyan határozottan, hogy megfogadja Tisza tanácsát, de miután utóbb Perczel Dezső, a Tiszával folytatott előleges megbeszélés alapján, szintén Lukácsot ajánlotta és a király a kihallgatott politikusokat nem tartóztatva tovább Bécsben, biztosra vehető, hogy Lukács László királyi meghívást kap, a mi a mai nap folyamán meg is történt.

Hírlik, hogy a király Lukács Lászlónak újból fel fogja ajánlani a miniszterelnökséget avval az utasítással, hogy kabinetjét még a héten alakítsa meg és fogjon erélyesen a kibontakozás munkájához. Lukács bizalmasai körében állítólag azt mondta volna, hogy ő a kabinetalakítást most el fogja vállalni, mert a multkor azt ígérte a királynak, hogy újólajos meghívás esetén nem fog kitérni a megbízatás elől.

Lukács és Khuen.

Bécsben is, Budapesten is biztosra veszik, hogy Lukács László holnapi kihallgatásának döntő eredménye lesz. Azt hiszik, hogy Lukács most meg fog hajlani a király akarata előtt és a kilences bizottságban készült katonai program alapján elvállalja a kabinet-alakítást.

Bécsből jelentik: Khuen-Héderváry gróf a Burgból hazatérve a Bank Gasse-i magyar palotába hajtatott. Ugyanakkor ért oda az ellenkező irányból egy másik fogat, melyből egy elegáns szőke fiatal ember ugrott ki. Khuen kitörő örömmel üdvözölte a fiatal embert. Egymás nyakába borultak és úgy csókolóztak percekig. Betasi gróf volt a jövevény. Héderváry öcsöcse, a ki Dél-Tirolból jött Bécsbe, hogy itt bátyjával találkozzék. Miután az ifjú grófot üdvözölte, egy közelben álló újságíróhoz fordult, a kinek kérdésére így válaszolt:

— Annyit mondom, hogy ma nem utazom haza, sőt holnap is itt maradok. Holnap jön Lukács László, a kit ő felsége fogadni fog.

— Méltóztatik gondolni Excellenciád-nak, hogy Lukács László most vállalkozni fog kabinet-alakításra? — volt a további kérdés.

— Azt én nem tudom.

— Nem tartja Excellenciád valószínűtlennek, hogy Lukács, ki pár hó előtt

vonakodott a megbizatástól, most vállalkozók arra?

— Ez nem függ a személyes érdekektől. Az a kérdés, hogy lesz-e a vállalkozásnak alapja. Különben annyit mondhatok, hogy a héten véget ér a krízis. Lehetnek a politika egén igen sötét felhők, de azok soha nem oly sötétek, hogy egy kis napsugár ne legyen mögöttük.

Végül jókedvűen jelezte Khuen gróf, hogy a mai napja szabad s ezt a napot egyedül csak öcsésének akarja szentelni.

Lukács és a pártok.

Fővárosi tudósítónk jelenti: A mai nap sem hozott döntést a krízisben, de legalább némi felvilágosítást nyertek azok a megmagyarázhatatlan események, a melyek pár nap óta a Burgban lefolytak. Érthetővé lett, hogy miért nem jött vissza Bécsből Tisza István gróf, mint designált miniszterelnök és melyek azok a teljesen méltánylandó okok, a melyeknél fogva Tisza a miniszterelnökséget nem fogadta el.

Lukács László megbízatása a szabadelvű pártkörben nagy megnyugvást kelt s az az ellentét is, mely a párt két árnyalata közt eddig uralkodott, mintha egy csapásra eltűnt volna.

Lukácsot az ó-liberálisok mindig a magukénak tartották, érthető tehát a megnyugvás, melyet kijelölésének híre reájuk gyakorolt.

A volt nemzetipártiak is megnyugodnának ily megoldásban, noha Lukács ellen első designálása alkalmával épen ők csinálták a legerősebb frontot. Az utóbbi hetekben azonban köztük és Lukács László közt lényeges közlekedés történt.

Éppen így az ellenzéknél is a hangulat igen nagy változása tapasztalható. A függetlenségi párt ma már szinte örömmel venné, ha egy Lukács-kabinet kerülne kormányra.

A hangulat e gyors változása észlelhető az ellenzéki lapokon is. Ezek Lukács László első designálása alkalmával a lehető legkimérettebbül támadták, míg most egész barátságosan üdvözlik.

Khuen gróf a kabinetben.

Lukács László már megkapta a meghívást a királyhoz audienciára, melynek ideje holnap reggelre van kitűzve.

Lukács távirati uton engedélyt kért a kabinetirodától, hogy ma este helyett holnap reggel utazhassék Bécsbe s így az audiencia délutánra halasztassék. A halasztás okául azt említette fel, hogy Budapesten még némely tárgyalásokat akar folytatni.

Mint hogy kétségtelenül megkapja az engedélyt, Lukács holnap reggel utazik Bécsbe és holnap délután jelenik meg a király előtt.

Bécsből jelentik: A király azt óhajtja, hogy szombaton, a mikor Lipót belga király tiszteletére az udvarnál nagy ünnepélyek lesznek, az új magyar kabinet már együtt legyen.

E forrás szerint Lukács Lászlót főképp azért választották Darányi Ignác helyett, mert a kiegyezés dolgában ő már Körberrel tárgyalt s így nem lesz kénytelen új tárgyalásokat kezdeni. Másrésztől reménylik, hogy Lukács, kivel Apponyiék nincsenek olyan éles ellentétben, mint Tiszával, középutat talál az Apponyival való kibékülésre.

Ha Lukács elvállalja a kabinet megalkotását, úgy az új miniszterium egyik tagja lesz Khuen-Héderváry gróf, mint a király személye körüli miniszter mert azt — hir szerint — maga a király kívánja.

Politikai körökben már megindultak a kombinációk arra nézve, hogy kikből fog állani az új miniszterium.

Ime a legelterjedtebb lista:

Miniszterelnök: Lukács László.

Belügy: Tisza István gróf.

Kereskedelem: Hieronymi Károly.

Pénzügy: Lukács László.

Honvédelem: Kolossváry Dezső.

Földművelés: Zselénski Róbert gróf.

Igazságügy: Hódossy Imre

Közoktatás: Berzeviczy Albert

Király személye körüli: Khuen-Héderváry gróf vagy Szemere.

Zselénski minisztersége.

A Magyar Szó ma esti lapja arra a hirre, hogy Zselénski Róbert grófnak is helyet adnának az új kabinetben, a következőket írja:

Meglepetéssel halljuk a Zselénski nevet. Mit keres ez az ur egy liberális kabinetben? Zselénkit mindenki ultramontán antiszemita és szűkkeblű agráriusnak ismeri. Valóban, első lépésnek egy liberális miniszterelnöktől ez nem nagyon biztató.

Lehet, hogy a viszonyok kényszerűsége ezt elkerülhetetlenné teszi. Mi nem látunk ugyan kényszerűséget, de feltéve, hogy ez mégis fennforog, kell, hogy az államtitkári székbe olyan valakit kapjon maga mellé, ki egyrésztől kitűnő szakember, másrésztől személyiségénél fogva biztosíték legyen a liberálisoknak arra, hogy a földművelésügyi tárca nem fog egy felekezeti reakcionárius áramlat kortes-szkozévé süllyedni. Ilyen államtitkárt Felitzsch Artur báróban látnak a liberálisok.

A jövő embere.

Jól értesült, előkelő politikai forrásból közli velünk budapesti tudósítónk az alábbiakat:

Teljesen hamisul ítéli meg a helyzetet, a ki azt hiszi, hogy Lukács László valami nagy optimizmussal néz a politikai helyzet kialakulása elé.

Mikor Lukács Lászlót ma este a szabadelvű klubban figyelmeztették, hogy mily barátságosan fogadja az ő jelöltetését az ellenzék, mesolyogva így felelt:

— Timeo Danaos et dona ferentes . . .

Egyben óva intette a szabadelvű pártot, hogy valami tulságos reményeket ne tápláljon, mert könnyen megcsalódhatik.

A mint ma a dolgok állanak, Lukács László meghívásával a Tisza-féle kombináció egyáltalán nincs elejtve. Lukács Lászlót ugyan a Felső Tisza István gróf tanácsára és kérelmére hívta meg, mert Tisza azt akarta, hogy ő előtte a békés kibontakozásra még egy utolsó kísérlet tétessék, a melyre Lukács Lászlót tartotta a legalkalmasabb embernek: azonban tegnap éjjel, midőn Bécsből visszajövet Tisza István gróf és Perczel Dezső a Nemzeti Kaszinóban Lukácscsal hosszasan tanácskoztak, hogy ez utóbbi a miniszterelnökséget vállalja el, Lukács már itt határozottan kijelentette, hogy ő csak a fennálló ellentétek elsíntására vállalkozik. Ha ez nem sikerül, nem megy bele a kabinet-alkotásba sem.

Ily értelemben fog holnap Lukács László előterjesztést tenni a királynak, a ki Lukácsot délután 2 órakor fogadja.

Semmiképp nem bizonyos tehát, hogy Lukács László mint kinevezett, vagy designált miniszterelnök fog visszatérni Budapestre.

Lukács László ma a szabadelvű klubban a párt több vezéremberével értekezett. Délután Apponyival tárgyalt hosszasan, majd néhány ellenzéki politikussal ezek közt Kossuth Eerencsel.

Lukács László tulajdonképeni missziója csak Bécsből való visszatérte után kezdődik, ha azok az indítványok, melyeket a királynak előterjeszt, megkapják a legfelsőbb jóváhagyást.

Ilyen körülmények között tehát ma még korai volna a kabinet-alkotás esélyeiről beszélni.

Tisza Istvánról.

A „N. Fr. Presse“ írja: Tisza István grófot új világításban tünteti föl az az elhatározás, hogy a kormány vezetését nem veszi át. Az ellenzék olyan államférfiut lát benne, aki minden áron a hatalomra törekszik és attól a fanatizmustól van eltelve, hogy még alkotmányellenes eszközökkel is rendet csinál.

Most kitűnik, hogy Tisza Istvánnak ez a jellemzése nem felel meg a valóságnak. Hatalomhűségét Tisza most minden körülmények között kielégíthette volna, ha akarta volna. Minthogy azonban némi lehetőségét érezte annak, hogy másvalaki a jelenlegi körülmények között az államnak és a dinasztának hasznosabb szolgálatot teljesít, ő maga kérte, hogy helyezték a tartalékba. Tisza Istvánnak ez az elhatározása ellenségnél és jóbarátnál egyformán teljes elismeréssel találkozott és a politikai egyénisége felől táplált véleményt lényegesen korrigálni fogja. Nem lehet azonban mást mondani, minthogy az ő meghívásáról szóló hír szelíd rémületet keltett, és nem lehetetlen, hogy ez a rémület jótékony hatású lesz.

A miniszterelnöki kinevezés a tegnapi audienciák negatív lefolyása által csak rövid időre szenvedett halasztást, és most is, ép úgy mint ennekelőtte, holtbizonyos, hogy a legközelebbi napok eredménye befejezett tény lesz.

Hasonlót lehet mondani Perczel Dezső meghívásáról. A nyilvánosság előtt ő is mint a szigorú tartózkodás embere volt ismeretes, és még tegnap reggel mindenki meg volt róla győződve, hogy ő vagy be fog lépni a Tisza miniszteriumába, vagy a képviselőház elnöki székében utóda lesz Apponyinak.

De ezek a hiedelmek most mind foszlányokba mentek

Mese egy udvari ebédről.

Nem minden célzatosság nélkül terjesztik bizonyos körökben az alábbi, állítólag Bécsből kapott szörnyű kalandos hirt, mely mögött azonban a tendencia világosan kiérezhető:

Lukács Lászlónak megbízást adtak, hogy érintkezék a magyar politikai körökkel s biztosítsa magának mindenekelőtt Apponyi támogatását minden lehető módon, a legmesszebb menő tárgyi és személyi garanciákkal.

Az udvarhoz közel álló körökből tudja ez a forrás, hogy a király a szombat esti udvari ebéd alkalmával, a melyen csupa öreg ur volt jelen, igen keserű szavakkal említette meg, hogy a magyar válság még mindig nincs megoldva. Ennek a témának a megbeszélését — a mi az udvarnál ritka és szokatlan dolog, — maga a király kezdte. Társalgás folyamán az a nézet merült fel, hogy mindenképp Apponyit kell megnyerni. A király maga is azt a reményét fejezte ki, hogy Apponyi tekintettel lesz az ország helyzetére és hozzájárul a béke megteremtéséhez.

E beszélgetés folyamán egy előkelő udvari méltóság vállalkozott arra, hogy Budapestre utazik és bizalmas érintkezésbe lép Apponyi gróffal, hogy az ő nézetét megtudja. A megbízott

állítólag már Budapesten is van, a hol tudatni fogja Apponyival a felség kívánságát s megkéri, hogy nyújtson segédkezet a kibontakozás ellintézésére.

... Eddig szól a mese.

TÁVIRATOK.

Lord Rosebery vádjai.

London, október 13. Tegnap este Glasgow-ban nagy liberális választógyűlés volt, amelyen felolvasták lord Rosebery levelét. Rosebery azal vádolja a levelében a kormányt, hogy az országot képtelen s lehetetlen helyzetbe sodorta, váratlanul válság elé vitte, a népnek port hintett a szemébe s azalatt megállapította a protekció uralmát. Ez a levél azt bizonyítja, hogy Rosebery aktív részt fog venni a Chamberlain ellen megindult küzdelemben.

Az orosz hadügyminiszter lemondása.

Berlin, október 13. Pétervárról táviratozák a „Berliner Tageblatt“-nak, hogy az orosz hadügyminisztériumban változás készül. Kuropatkin hadügyminiszter ugyanis kifejezte azt a kívánságát, hogy visszavonul.

A katonai becsület.

(Esküdtársasági tárgyalás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 13.

Abból az alkalomból, hogy a cs. és kir. közös hadügyminiszter egy rendeletet adott ki, amelyben a tartalékos tisztakat a párviadal ellen állást foglaló egyesületekből eltávolította a Népszava című lap ez évi március hó 21-én megjelent számában *A katonai becsület* cím alatt erős támadást intézett a cs. és kir. közös hadsereg tisztikara ellen.

„A katonai tisztikar — úgy mond a cikk — még sohasem ragaszkodott ahhoz, ami okos. Elficamodott eszével soha sem tudta felfogni, hogy mi áll a kultúra és civilizáció magaslatán.

Látni való, hogy a militarizmus még mindig nagyon féltékeny arra a becsületre, melyet meg se szerzett magának. Tudja, hogy a nép, mely munkával szerzi meg magának a becsületet, örülnék nézne olyan katonatisztet, aki a maga elvesztett becsületét nála keresné. Vagy nem nyilvánvaló örület, amikor valaki olyan dolognak az elvesztéséről panaszkodik, amit azon egyszerű oknál nem veszíthetett el, mert sohasem bírt azzal.

A katonatisztek tehát becsületeseit játszanak, amikor maguk becsületének sérthetetlen-ségét hirdetik és a mikor nagy garral beszélnek, hogy becsületük sérthetetlen-ségét még életük árán is biztosítják. Ahhoz, hogy valaki becsületére hivatkozassék, előbb munkával kell megszerezni a becsületet.

De hát dolgozott-e valaha a katonatiszt? Mit tettek a herék, ami a társadalomra hasznosnál járna? Vagy talán az is hasznos munkának veendő, hogy a bajuszkötő ipart felvirágoztatták?

Mosolyognunk kell, amikor látjuk az üres nagyképüsködést, melylyel ez a bornírt kaszt a maga kiváltságait hirdeti. Mosolyognunk kell, ha kiválóknak mondják magukat olyan szuszogó huszmegek, amelyek szellemi képességükkel még egy skatulya bajuszpödrőre való se tudnának megkeresni, ha erre a szellemi erőre volnának utalva. És ezek beszélnek külön becsületről, külön kasztról!

A budapesti kir. ügyészség vádjára megindult bünvádi eljárás során a cikkért a törvényelötti felelősséget a Népszava felelős szerkesztője Saly Endre vállalta el, akit a törvényszék vádta vádta nyilvános becsületsértés vétségé miatt vád alá is helyezett.

Ma tárgyalta ezt az ügyet a budapesti törvényszék esküdtbíró-sága Agoraszó Péter bíró elnökletével. A tárgyaláson, melyen a vádat dr. Geszti Andor kir. ügyész képviselte, a védelmet pedig dr. Pollatsek Sándor ügyvéd látta el, Saly kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek a vádbeli cselekményben. A cikket nem ő írta ugyan, de azért annak tartalmával azonosítja magát s mint a Népszava felelős szerkesztője, elvállalja érte a felelősséget.

Az esküdtbíró-ság a tárgyalás befejeztével felmentő verdiktet mondott s így Saly a büntetéstől megmenekült.

MULATSÁGOK.

(—) A gyoroki r. k. iskola javára folyó hó 8-án rendezett jótékonycélú hangverseny alkalmával felülfizetni kegyesek voltak a következő hölgyek és urak: Spéth Károly dr. 100 korona, Hermann Gyuláné 40 korona, Vásárhelyi Béla 38 korona, gróf Nádasdy Tamásné 30 korona, özv. Ortutay Gyuláné 25 korona, Avarffy Gyuláné 20 korona, Biró Kálmán, id. Kintzig Jánosné, Avarffy Géza, Deseowffy Sándor, Hauser Károlyné, gróf Nádasdy Ferenc 10—10 korona, Kaufmann Lajos 8 korona, Nagy Zoltán, dr. Hermann, özv. Kintzig Józsefné, Kövér Béla, Institoris Kálmán 6—6 korona, Lichtenthal Ferenc, Rozsnyai család, Török Arpad, Magyar Alajos, Kaufmann Máttyás, Masznyik Dániel, Lócs Rezső, Steiner Ferenc, Szundi Aurél, Vancsó Gyula dr., Raskó István dr. 5—5 korona, Neffel Lajos, Hoffmann Antal, Székely Inigó dr., Kovács Vince, Simon Jenő, Vojtek Alajos, Kintzig Gyuláné 4—4 korona, Pap Elemér, Ransburg Sándor, Kosinszky Viktor, Povázasz Soma, Lechner János 3—3 korona, id. Nachtnébel Ödön, Dániel László, özv. Petrovich Mihályné, Sváb Sándor, Fényes Dezső, Kabdebó Géza, Szilvási Géza, Öry Aladár, Kelemen András, Dániel László, Tabajdy Gyula, Berecz Károly, Mártonfy Gyula 2—2 korona, Halmi Andor, Eichner Adolf, Lefkovic Adolf, Tunner István, Lungu Miklós, Zsurka Agoston, Gyürky Gábor, Zabb Rezső 1—1 korona. A felülfizetések összege 483 korona; a tiszta jövedelem összege 500 korona. A nemesszívű adakozóknak ezton hálás köszönetét nyilvánítja a rendezőség.

Magyarország elnöke.

(Mandátum a szivekből.)

Arad, október 13.

A budapesti New-York-kávéházat éjjel után a szerkesztőségekből hazatérő újságírók szokták benépesíteni, hogy lefekvés előtt megigyanak egy-egy teát, s eldiskurálgassanak egy fél órát a nap eseményei felől.

Ez idő szerint természetesen a politikai válság van napirenden, s a különböző politikai iránylatokat képviselő újságíró-csoportban kiki a maga álláspontjához mértén esküszik a levegőben levő új kabinetre. Tegnap este egy előkelő napilap vezetőírója megúván a sok meddő vitatkozást, a következő ajánlattal lépett elő:

— Uraim, egy témát tesztek le a ház asztalára: egy tárgyat, melyhez azonban hozzászólni nem szabad, csak szavazni lehet felette.

— Halljuk, halljuk!

— Nos hallják: Huszonnyolcan vagyunk itt együtt; van közöttünk kormánypárti, függetlenségi, néppárti, olíberális, nemzeti párti, agrárius, klerikális, szóval minden fajta tollforgató, s közöttünk legalább husz a politikai rovatban dolgozik. Tegyük föl, hogy Magyarország holnap köztársasággá alakulna át, s nekünk kellene megválasztani a köztársaság elnökét. Kérdezzé meg mindenki a szívét, s mondja meg, kit óhajtana a magyar köztársaság lére. Mint mondtam, a tárgyhoz hozzászólni nem szabad, hanem itt a kalapom, ebben nyomban összeszedem a szavazócédulákat, s öt perc múlva kihirdetem az eredményt.

A mellényzsebekből egy-kettőre előkerültek a ceruzák, s pincér hozott huszonnyolc darab számoló cédulát, s öt perc múlva már összevolt olvasva a kalap tartalma:

— Huszonkét szavazat esett Bánffy Dezsőre.

Az újságírók összenéztek, mert a szavazás eredménye valamennyiüket meglepte. Alighanem arra gondoltak, hogy rövid pár éve csak, hogy huszonkétten huszonkétféleképp szidták Bánffy Dezsőt, s mekkorát fordulhatott a világ, hogy ekkora szavazattöbbséggel megtennék most Magyarország elnökévé.

EGYESULETI ELET.

(*) Az Asztalos Sándor asztaltársaság mint szoborbizottság folyó évi október hó 14-én, szerdán este 8 órakor Csermák Gyula vendéglőjének külön helyiségében ülést tart, melyre a tagokat ez uton is meghívja az elnökség.

Rákóczi fia.

(Vérdej Rákóczi József fejére.)

Arad, október 13.

Rendkívül érdekes okmányt tesz közzé Lakos Lajos, a nagyváradi városi levéltár gondozója. Az okmány másfél évszázados és 1738-ban VI. Károly császár III. Károly magyar király adta ki Rákóczi József, a nagy fejedelem idősebb fia fejére agyarkodván. Az érdekes okmány szövege szerint így hangzik:

Károly, VI-ik, Istennek kegyelmességéből Római választott Császár Mindenkor Felsőges Nemes Spanyol Magyar Cseh országok Felsőges királya.

Tiszteletes, Becsületos, Tekintetes és Nagyságos és Kellemetes Nemesek nekünk kedves hveink.

Minékutánna Rákóczy Joseph, néhai pártütő Ferenc atyának nagyobbik fia, Atya vétett példájáról meg nem emlékezőn maga becsületiről és hűségiről, mellyel hozzánk, mint természet szerint való urához, mint eredetű és született Jobbágy tartozott és köteleztetett vala az Török részekre és Ottománi portának birodalmába vevén magát, attul oltalmat kérvén, melyet el is nyert s ez királyi és korona méltósága ellen magán nyilván felemelvén és ellentevén, azon Portával iszonyu végzésekre bocsátkozott és háborúságra célzó manifestumot avagy nyilvánvaló levelet (melyben magát Erdélyi Fejedelmnek és Magyarországi Hercegnek szemtelen dicsekvéssel nevezi és még 1703-ik esztendő-beli Szt. György Havának 30-ik napján költ crimínális sententia és 1715-ik Esztendőbéli 49-ik A titulus által eltörölt Atyai titulusokkal él) nyilván hintegetett és az Haragos hatalmakkal közölte, sőt Hazánk elpusztulására és ami örökös tartományainknak elpusztulása Keresztény nevének ellenséges hadakat gyűjtven és esztelen dühösségből viseltetvén ellenünk fegyvert fogott és azon vakmerő nehézsége által kimondhatatlan pártütésnek és örökös ura ellen való támadásnak vétkeiben elkövetvén magát az királyi méltóság megsértése iránt rendelt büntetésbe ejtette s magairási cselekedeti miatt azokat megvalló és meggyőzetett magának utolsó büntetésre való Erdemet okozott, megérdemelte, hogy számkivetettnek és halálra méltónak s akárki által szabadosan megöletendőnek deklaráltassék csak öt megöletők érdemlett jutalma rendeltessék.

Azért a mi legfőbb hivatalunk és császári és királyi authonimitásunkat azon Rákóczy Josephet pártütőnek és haza ellen támadónak s felségünk megsértője büntetését Erdemlőnek s akármely ember cselekedgye és mellett lésők által szabadosan megöletendőnek ezek által kinyilatkoztatjuk és az tetjéért bért s aján-dékot rendelünk s a mi csász. és királyi szavunk alatt ígérjük, hogy ki megemlített Rákóczyt elevenen az mi táborunkban Hadi vezérhez Praefectusunkhoz s akármely hivatalos Magistratusainkhoz, Erősségeinkbe, városainkba, várainkba és kastélyainkba viszik és állítják, azoknak 10.000 forint, aki pedig holtan, vagy annak fejét elhozzák; vagy hogy öt ölet meg bizonyítják 6000 frt a mi kamaránk által azonnal fizettessék. Igérvén az megmondottaknak felül teljes büntetéstől való szabadságot azoknak, kik előbb Rákóczyhoz ragaszkodtanak és annak vétkeiben részelkedtenek, de annak utá-

na megbánott tetteket ötöt elevenen elhozzák, vagy megölik, vagy mások által megöletik és mivel az feljebb citált 1715 ik esztendőbeli 49 ik articulus szerint és az Pártosokkal való correspondentia társaság és szövetség minden hazabélieknek élete és jószágai elvesztése alatt teljességgel megtiltatott.

Azért azon elé hozott Törvének hasonlatossága szerint rendeljük, hogy minnyájan, kik említett Rákócynak, vagy őket követőknek, vagy tőle kibocsátott embereinek a mi Magyarországon vagy Erdélyi fejedelemségben avagy más örökös Birodalmainkban akarva Lakó van, hárpángó helyt és az Török portával közlött Rákóczy manifisztumot, vagyis nyilvánvaló irásit s más hozzá hajlás s melléje való állás végett hintegetett Leveleit maguknál tartják avagy más házbellekkel közlik és a végre alattomban való gyűléseket tartanak s Rákóczyval s ötöt követőkkel Levelek és irások által szövetekeznek vagy éppen melléje állanak s feltámadnak s fegyvert fognak s mindezekről együtt vagy némely részekben való tanácskozásokról s cselekedetükről valamit tudnak s azt a közelebb való generális Commandantnak mingyárt ki nem jelentik, csak azért is hasonló Felség megsértésének Haza Árulónak és az közcsendesség zavarójának vétkében részeltetnek s azokhoz képest rendelt bűnrészekben keveredésért a mi méltó bosszuállásunkat fogják tapasztalni.

Mihez képest nektek ezek által kegyesen meghadgyak, parancsoljuk, hogy fellyebb leirt kegyes resolutionkat és tellyes akaratumkat ezen ti vármegyének gremiumjában minden üdő halasztás nélkül publicálni és közönségessé tenni tartozzatok el se mulasztatok. Azon felül pedig kegyesen bizunk megmondott Magyar Ország és ahhoz tartozó részeiben levő Statusok s rendek igazságához és elhatározásához, hogy sem bot és hitelésekkel sem semmi ijesztésekkel magatokat, meggyőzetni nem engedik, sőt inkább említett magános s Pártütő dögleleles kevélyeségét és esztelenségét, ugy azokét is, kik ötöt védelmezik, megvetik s a mi erős és számos hadainktól gyámolittatván, Isten segítségibül az eilenséges igyekezeteket kedves hazájok végeitől eltítani és visszaverni tellyes erejekkel igyekeznek s alhatatos hozzánk, mint királyokhoz, uralokhoz viseltető hűségben meg fognak maradni. Továbbá a mi császári és királyi malasztunkat hozzátok hajlottak maradunk.

Adatott a mi Luxemburgi Erősségünkben Pünkösdi Havának 6 ik N. pján 1188 ik Esztendőben, Károly Groff. Batyáni Lajos, Mátyás Antal. Currentat Die 16 maj 1788 pr. Dm Ladislaus Sántha.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Délután: II. Rákóczi Ferenc fogsga, színmű. (Ifjúsági előadás.) Este: Görög rabszolgá, operetta. (Páros bérlet.)
Csütörtök: Drótostót, operetta. (Páratlan bérlet.)
Péntek: Fifi, operetta. (Páros bérlet.)
Szombat: Fifi, operetta. (Páratlan bérlet.)

* Ocskay brigádéros. Rákóczi emlékének dicsőítésére szentelte a színház a mai estét s Herczeg Ferenc nagystilű színművét, *Ocskay brigádéros*-t tüzte ki előadásra. A címszerepet *Könyves Jenő* játszotta, akinek mai alakítása — ha nem is éri el Hamletjének magas nivóját — de azért, miként ezt legutóbb Bánk bán személyesítésénél is konstatáltuk, igen figyelemreméltó volt. Általánosságban megfelelt a szerepnek s inkább a részletekben, az érzelmek variációjában lért volna el még egy kis gondosság. Mai sikerével meg lehet azért elégedve, amint a közönség is elismerte törekvésért, midőn babérkoszorúval jutalmazta meg. Tisza Ilona szerepét *Gazdy Aranka* játszotta meglehetősen szintelenül. Különösen jelentkezt ez annál a szerelmes, szép jelenetnél, melyben az asszonyi ölelés és a trombitaszó réme kőködnék. *Békes* mint Szörényi, *Simon Jenő* Ocskay Sándor, *Békesy* Tarica, *Szilasy* Juliska Tisza Jutka, *Mariházy* a vikárius, *Göcs*

Aranka, *Györe, Polgár, Fűredy* voltak a jó előadás többi szereplői. Képtelenül furcsa dolog volt, mikor Szörényi fekete szalonkabátos cigánybandával huzatott Ocskayék ablaka alatt.

* Az aradi színház új tagjai. Egyik színházi lapban az alábbi közleményt olvassuk: *Zilahy Gyula*, az aradi színház igazgatója szerződtette októbertől *Bácsné* Maár Julia anyaszínésnőt, *Aranyossy Janka* naivát, *Németh János* tenoristát, *Simon Jenő* szerelmes színészt. A jövő tavasztól szerződtette *Zilahy Hadrik* Anna hősnőt a temesvári, *Komlóssy Ilonka* naivát a pécsi, *Ternyei Lajos* szerelmes színészt a temesvári társulattól, valamint *Márton Miklós* tenoristát a városligeti színikörből.

* Ismerős színészekről. *Németh Jánost*, ki az elmúlt szezonban az aradi színház tagja volt, *Janovics Jenő* szegedi színház drámai apa és jellem-szerepekre szerződtette. *Pálffy Nina* operett-énekesnő *Polgár Béla* erdélyi kerületi igazgató társulatához szerződtött, *Szekely Anna* opera-énekesnő pedig a miskolci színházhoz.

Véres kardpárbaj.

(Miniszeri titkár és önkéntes állérja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 13.

Szigoru feltételekhez kötött, súlyos kimenetelű párbaj ment végbe ma délután Aradon. A honvédlövassági laktanyában folyt le a párbaj, előbb pisztolylyal, azután karddal s a vivóteremben ugyancsak piroslott a lovagiaságnak áldozatul hozott vér.

Porteleky László dr. honvédelmi miniszeri titkár, a hírneves sportférfiu s a többszörös vivóbajnok és *Aranyossy Benő* aradi 33 ik gyalogezredbeli önkéntes, fővárosi joggyakornok voltak az ellenfelek. Utóbbi *Aranyossy Jankának*, az aradi nemzeti színház tagjának fivére. *Porteleky*, mint sértett fél tegnap *Tallán Andor* aradi honvédhuzár őrnagy és *Mészáros Tibor* az ősmert fővárosi sportember utján provokáltatta *Aranyossyt*, aki segédekül *Zima Tibor* és *Péterffy Ákos* önkénteseket nevezte meg.

Az affér lebonyolítása meglehetősen nehezen történt. *Porteleky* segédei rendkívül súlyos feltételeket kívántak: kétszeri golyóváltást, sima csövű pisztolyokkal, husz lépésnyi távolságból, husz másodpernyi célzási idővel, eredménytelenség esetén kardpárbajt végkimerülésig, nehéz lovassági kardokkal, kötelek nélkül, szuras megengedésével. *Aranyossy* segédei a feltételeket nem fogadták el és lemondtak megbízatásukról.

Erre ma *Aranyossy Hunyár* Algernon hírlapíró és *Schauer Gábor* megyei joggyakornokot kérte fel segédekül. Az új megbízottak hasonlóképen súlyosoknak találták a feltételeket, bár ekkorára már a sértett fél segédei a szurást kizárták. Megállapodásra nem juthatván, fegyverbírósgot kértek a felek. A fegyverbírósg meg is alakult s tagjai lettek: *Aranyossy* részéről *Benedek* Árpád szerkesztő, *Porteleky* részéről *Prichardny Elek* honvédhuzár százados, kik elnökül *Dániel* Endrét választották meg.

A segédek sorában e közben változás állott be, a mennyiben *Tallán Andor* őrnagy, elfoglaltságát adván okul, megbízatásáról lemondott. Helyébe *Porteleky Spilka* Antal m.-kóvácszházi tb. főszolgabíró kérte fel.

A fegyverbírósg ma délelőtt tizenegy óra körül ülésezett a honvédlövassági laktanyában, s a következő feltételeket állapította meg:

1. Pisztolypárbaj, kétszeri golyóváltás, husz másodperc célzás, ismeretlen, simacsövű, légynélküli pisztolyokkal; eredménytelenség esetén;
2. kardpárbaj csukló-kötéllel, végkimerülésig, könnyű vivókardokkal.
3. Hely: honvéd lovassági laktanya, Arad.
4. Idő: 1908. évi október 13 délután 3 óra.

A segédek a fegyverbírósg határozatát már előzetesen kötelezőnek ismerték el, s így a párbaj a fenti feltételek mellett folyt le. Mint orvosok részt vettek: *Porteleky* részéről *Pfann* József dr. honvéd ezredorvos, *Aranyossy* részéről *Mandl* Jakab dr. csász. és kir. ezredorvos és *Aussterweil* László dr.

A pisztolypárbaj a honvéd lovassági laktanya fedett lovardájában ment végbe. Veszedelemes közelségben sivitottak el mind a két fél mellett a golyók, egy meg éppen *Aranyossy* álla alatt ment el. Sebesülés nem történt s így a kardpárbaj volt soron.

A párbaj e második részének színhelye a laktanya vivóterme volt. A viadalt *Mészáros Tibor* vezette.

Rendkívül hevesen csaptak a felek egymásra, s az első összecsapás mindjárt harcképtelenséget eredményezett. *Aranyossy* önkéntes mély vágást kapott a hátára és arcának bal felére; ezenkívül súlyosan megsérült a bal keze kisujján, s könnyebben a bal keze fején. A párbaj folytatása az ő harcképtelensége folytán vált lehetetlenné. *Porteleky* is súlyosan megsérült: jobb alsó-karján *Aranyossy* kardja átvágta az izmokat és inakat. *Porteleky* mindamelllett nem lett harcképtelen, mert bal kezével is hajlandó lett volna folytatni a párbajt.

Aranyossyt a várbeli csapatkórházba szállították, s a párbaj színhelyén bekötözött sebeit ott varrták be. *Porteleky* sebeit azonnal összeöltötték. *Aranyossy* kezét a kórházban megoperálták, bal kezéből egy darab csontot kivettek. Sérülése egyébként nem életveszélyes.

HIREK.

Deák Ferenc szobra.

— Aradvárosi diszközgyűlése. —

Arad, október 13.

A halhatatlan emlékü *Deák* Ferenc születésének századik évfordulóját ünnepli néhány nap múlva az egész ország.

Aradvárosa is megemlékezik erről a nappal, midőn e hó 17-én, szombaton diszközgyűlést tart.

A közgyűlésnek egyik kiemelkedő pontja lesz *Deák* Ferenc szobrának leleplezése. A haza bölcsének mellszobra eddig a polgármesteri szobában állott, s most a közgyűlési terembe kerül.

A szobor alá vörös márvány alapzatot készítettek, mely ma érkezett meg. A szobor az alappal együtt két méter magasságu. A márványon a következő felírás olvasható:

Deák Ferenc,

a haza bölcsé születésének 100-ik évfordulója alkalmából,

ragyogó polgárérdemeink megörökítésére.

1808—1908.

A szobrot a tanács zöld asztala mögött, a fal mellett, a főbejárattól nézve jobbra helyezik el. A bal oldalra valószínűleg *Weitzer* János szobra kerül.

— A csendőrkörületi parancsnok Aradon. *Altörjay* Imre csendőrezredes, a szegedi csendőrkörület parancsnoka ma este Aradra érkezet. Az ezredes utja összefüggésben van azzal a befejezett ténynel, hogy az aradi csendőrszárny a budapesti kerületből a szegedibe osztassák be.

— Lipót király békül Stefániával. *Lipót* király bécsi utja legelső sorban a bécsi és brüsszeli udvarok kibékülését előzza. *Lipót* király, a fiatalabb eljön, hogy kezét nyujtsa *Ferenc Józsefnek*, az agg uralkodónak, hosszú harag után, melynek oka család ügyekben rejlik. A

látogatást sűrű levélváltás előzte meg. Udvari körökben köztudomású, hogy Lipót király hajthatatlannak mutatkozott, végre azonban számolt Ferenc József kívánságaival. A magyar király kívánságai odaterjedtek, hogy a belga király egy egész csomó kellemetlen családi affért küszöböljön ki. Ide tartozik *Köburg* Lujza hercegnő vagyoni viszonyainak és adósságainak rendezése és *Lónyay* Stefánia grófnéval leendő kibékülése. A grófné, aki férjhezmenetele óta többször kísérelte meg atyjával a kibékülést, de soha meghallgatásra nem talált, Ferenc József király közbenjárását kérte ki és meghallgatásra talált. Ferenc József királynak sikerült Lipót királyt leányával szemben jobban hangolni és leányával egy találkozásra rábírní. Ennek a találkozásnak ideje és helye még nincs meghatározva. Lehetséges, hogy Lónyay grófné, aki most Angliában jár, atyja bécsi tartózkodása alatt szintén Bécsbe jön és Lipót királynál a Hofburgban megjelenik, de lehet az is, hogy a kibékülés írásbelileg fog megtörténni. Csak annyi bizonyos, hogy a király többször jelét adta azon elhatározásának, hogy leányát ismét kegyeibe fogadja.

— **Távozó kulturmérnök.** *Pap* Elemért, az Aradról Nagyváradra áthelyezett kulturmérnököt kartársai és barátai szombaton este a Millénium külön termében tartandó vacsorán bucsuztatják. A bucsu estélyen részt venni kívánók az előjegyzési ívet a Millénium főpincéjénél aláírhatják.

— **Elítelt tüntető katonák.** A szombat-helyi katonai tüntetésben résztvett huszárokat, kik a három éven túli benntartás ellen fellázadtak, ma ítélte el a hadbíró-ság. Tizenhét huszárt büntettek meg. Egy őrvezetőt és három tizedest két-két évi fogházra és lefokozásra, a közlegényeket hat-hat havi fogházra ítélték.

— **Deák-ünnep az iskolákban.** *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter rendelete alapján az országos Deák-ünnep napján, október 17-én szünet lesz nemcsak a főváros összes iskoláiban, az egyetemekben, a közép-, polgári- és az elemi iskolákban, hanem az ország valamennyi tanintézetében. Az összes iskolákban ünnepélyeket rendeznek, melyre már nagyban folynak az előkészületek. Az ünnepet megtartják a felekezeti iskolák is.

— **Zarándoklás Rákóczi sirjához.** A magyar zarándokoknak az a része, mely pénteken este indult el Predeál felé, szombaton este érkezett meg Bukarestbe. A magyar zarándokokkal szemben a román kormány igen nagy előzékenységet tanúsított, a mennyiben Predeálnál egy három tagú küldöttség fogadta a magyarokat és szónokuk Románia földjén a román kormány nevében. A beszédre *Desseffy* Arisztid választad szintén francia nyelven. A román kiküldöttek ezután Bukarestbe kísérték a társaságot, mely Bukarestben a Hotel Frascati és Hotel Boulevardban szállt meg. A társaságnak az a része, mely Vercei rova felől jött, vasárnap reggel érkezett meg és csatlakozott a már Bukarestben lévőkhöz. Bukarestben megnézték a nevezetességeket és a magyarok el voltak ragadtatva a román főváros szépségétől. Délben pedig mindnyájan ellátogattak a bukaresti magyarság otthonába, a „Magyar Társulat“-ba, ahol már mintegy 150 magyar várta a magyarországi testvéreket, megjelentek a bukaresti magyar egyesületek vezetői is. A zarándokokat az egyesületben a Szent István király-egyesület dalárdája fogadta, a mi láthatólag jól esett a vendégeknek. A bukaresti magyarokhoz *Desseffy* Arisztid és *Szadecky* Lajos kolozsvári egyetemi tanár intézett szép, lelkesítő beszédet. Innen a zarándoklat vezetői az előzékeny román hatóságok fejeit keresték fel és megköszönték figyelmességüket, akik azután a vendégek távollétében a szállodában hagyták névjegyeiket. Ebéd után az egész társaság tovább utazott

Konstanza felé. A társaságot Konstanzáig egy román államvasuti tisztviselő kísérte.

— **Házasságok.** *Hajnal* Dávid dr. a fiemel kereskedelmi akadémia tanára e hó 18-án déli 12 órakor tartja az aradi izr. templomban esküvőjét *Goldschmidt* Célia kisasszonnyal, *Goldschmidt* Mihály aradi tekintélyes szesz- és terménykereskedő leányával.

Göbl Alajos erzsébetvárosi állami főgimnáziumi helyettes tanár október 10 én tartotta esküvőjét *Lauko* Lenke kisasszonnyal, *Lauko* Albert erzsébetvárosi állami főgimnáziumi igazgató, volt aradi főreáliskolai tanár leányával.

— **A szegedi botrány.** A tüntetés sebesülteit még folyton a kórházban ápolják. A súlyos sérülések sok munkát adnak a kezelő orvosoknak. A sérültek között a legkritikusabb helyzetben van *Krausz* János, akinek a combjába furódott a golyó. A szerencsétlen ember ma is nehéz lázban fekszik még és folyton a feleségét és hat kicsiny gyermekét emlegeti, akiket látni szeretne. A súlyos lázra való tekintettel azonban az orvosok senkit sem engednek most a beteg ágyához, a beteg feleségén kívül. A lábból eltávolították a törött csontrészeket és az orvosok reménylik, hogy bár sok szenvedés után, mégis csak megmenthetik a szerencsétlen családapát.

— **Kálmán napja alkalmából** *Institoris* Kálmán polgármestert, ki jelenleg Apateleken időzik, a városi tisztviselői kar táviratilag üdvözölte. Személyesen gratuláltak a tisztviselők *Kádas* Kálmán városi főjegyzőnek is ez alkalommal.

— **Az olasz királyi pár utja.** Az olasz király és a királyné, mint sürgönyzik, ma délután 2 óra 25 perckor utazott el Pisából Párisba az olasz külügyminiszterrel. A pisai állomáson a királyi pár üdvözlésére nagy néptömeg jelent meg.

— **Félbenmaradt vasuti merénylet.** *Bécsből* sürgönyzik: Klosterneuburg mellett a vasuti sínen talpfákat találtak. Kétségtelen, hogy merényletet akartak elkövetni, mely azonban nem sikerült.

— **Loubet és a pápa.** Az *Osservatore Romano* azt mondja, hogy ha a pápa *Loubet* köztársasági elnököt római látogatásakor nem fogadja, úgy ennek nem lesz Franciaország ellen való *ellenségeskedés* jellege, hanem a szentszék nemzetközi politikája elveinek fog megfelelni. Épp ezért a francia püspöki karnak beadványa egyáltalán nem lehet helyes ismerve a püspöki kar a szentszék ezen alapelveit.

— **A szemüveg.** A válság legutóbbi napjaiból mesélik ezt az érdekes kis apróságot:

Szell Kálmán után *Fejérváry* Géza bárót fogadta a király. Azután a *Szell* Kálmán után, akinek mindig azurkék volt az ég és lágyan zengő zefir a politika. *Fejérváry*, aki nem látott soha maga körül szerelmes ellenzéket, természetesen, komorabban látta a politikai helyzetet, mint aki előtte járt: *Szell* Kálmán.

A király, hallván *Fejérváry* báró aggodalmas előterjesztését, így szólt:

— Ön mindent fekete szemüvegen néz.

Fejérváry „haptakba” egyenesedett és szellemesen ezt a választ rögtönözte:

— Az ellenzék pedig azzal vádol, hogy *feketesárgán*, felség . . .

— **Az aradi betörőbanda.** A szombaton elfogott betörőtársaság megugrott tagját, *Halász* Károlyt ma az Uj-Aradra vezető uton elfogta a rendőrség. *Green* Nándor tb. főkapitány előtt, aki kihallgatta, beismerte, hogy *Duma* Ferencel három betörésben vett részt. A betörőket, kiknek előzetes letartóztatási idejük szurdán délben letelik, átkísérik a vizsgálóbíróhoz. További fogvatartásukról majd a vizsgálóbíró intézkedik.

— **Halálozás.** Ószinte részvételt vettük a gyászhiért, hogy *Berecz* Lajosné szül. *Mittmann* Erzsébet, *Berecz* Lajos nyugalmazott máv. főmozdonyvezető neje ma 63 éves korában meghalt. Az elhunytban édesanyját gyászolja *Berecz* Ferenc alkapitány, *Berecz* Károly polgári iskolai tanár, *Berecz* Mari, Kálmán, Paula és Győző, anyósát *Berecz* Károlyné szül. *Taraba* Margit. Temetése szurdán délután három órakor lesz a Knézich Károly-utca 6-ik számú házból.

— **A belgrádi királygyilkosság.** Belgrádból táviratozzák, hogy a skupstina szurdán kezdi meg a felirat tárgyalását s ebből az alkalomból több képviselő szóvá fogja tenni a június 11-iki királygyilkosságot és a nisi összeesküvést. Az ítéletet eddig nem hirdették ki a nisi összeesküvésben részes tisztiek előtt. A *Naro ni List* írja, hogy az ítéletet nem egyhangulag hozták.

— **A kevés bélyeg.** A kereskedelmi miniszter a bélyegtelenül, vagy a kevés bélyeggel föladiott levelek után fizetendő díjakra nézve november elsejétől kezdve új rendeletet léptet életbe. Ezentúl a fizetendő összegnek megfelelő bélyeget fognak a levélre fölragasztani, amivel azt akarja elérni, hogy tévedések ne fordulhassanak elő. Hasonló az eljárás az összes postai szállítmányoknál, nyomtatványoknál stb. A pótbélyeg a rendes bélyegektől úgy formára, mint színre nézve el fog ütni.

— **A sztrájkoló tanítójelöltek.** Az esztergomi tanítójelöltek kiket az előadásoktól való távollamaradásukért kirekesztettek az intézetből, ma közös kérvényt adtak be, melyben visszafogadásukat kérték. Az igazgató ezt kilátásba helyezte nekik, ha *Keményfi* tanártól bocsánatot kérnek. Az ifjak belementek a feltételbe, s látogatni fogják a tanár előadását.

— **Az ecsedi lép égése.** Az égő ecsedi lép kilenc tizedrészét oly árkokkal vették körül, melyek a tűz továbbterjedését megakadályozták.

— **A római Göthe-omlék.** A *Vilmos* császár által Rómának ajándékozott Göthe-omlékról azt írják, hogy először a Monte Pincion akarták felállítani. Azután egy sokkal szerényebb helyen, a Borghese-kertben adtak neki helyet. A félhivatalos *Tribuna* most azt az indítványt teszi, hogy a szobrot állítsák fel a német követség előtt. A német követség a Kapitaliumban van. A környezet tehát jó, de minden a helytől függ és nem lehetetlen, hogy Göthét „német terület“-re akarják internálni.

— **Megcáfolt háborús hírek.** A *Kölnische Zeitung* jelenti Pétervárról: Egy port-arthuri táviratban *Alexejev* tengernagy *megcáfolja* azon hírt, hogy japán csapatok vonulnak Korea felé. Az idevonatkozó jelentéseknek valószínűleg az volt a céljuk, hogy spekulációs céllal zavarokat idézzenek elő. A *Frankfurter Zeitung* nak Sanghaiból azt jelentik, hogy azon hír, hogy a japánok Mezsámót megszállták, *alaptalan*. A Tokióban Oroszországgal folytatott tárgyalások Mandsuria kiűrtését illetőleg a japáni politikai helyzetet csendesebbnek tüntetik fel.

— **A pécsi sztrájk.** *Pécsről* táviratozzák: A *Zsolnay*-féle gyárban a sztrájk véget ért. Az összes munkások kevés kivétellel munkába állottak. A követelések nagyobb részét a bér-emelés kivételével a gyáros teljesítette. A *Höfler* testvérek börgyár munkásai szintén megkezdtek a munkát. Csak az asztalosok és a Herczeg testvérek rézarugyárában sztrájkol még a munkások nagy része, de minden valószínűség szerint csakhamar az összes munkások itt is felveszik a munkát. Az elért eredmények alig kárpótolják a munkásokat a sztrájk alatt szenvedett károkért.

— **Úrült a vonat előtt.** Budapestről jelenti tudósítónk: Tegnap este a keleti pályaudvaron észrevették, hogy egy férfi éppen induló vonat elé feküdt a vágányokra. Két hordár hozzá ugrott és nagy nehezen elvonszolták a vágányokról. A fiatal ember ekkor dühöngeni kezdett. Bevitték a főkapitányyságra, ahol kiderült, hogy *Zselevényi* István a neve és postatiszt, üldözési mániában szenved. *Zselevényi*

nyi már hat hónapja volt tébolydában. Beszálítottak az elmegyógyintézetbe.

— **A jövő gőzhajója.** A közlekedési eszközök évről-évre fejlődnek. Manapság már a leg-hosszabb utakat is olyan rövid idő alatt tehetjük meg, amilyenről azelőtt még csak nem is álmodhattunk. Az új német gőzösök négy-öt nap alatt elszállítják az utasokat Hamburgból Amerikába és már azt hitte az emberiség, hogy ennél rövidebb idő alatt nem is teheti meg a hajó ezt a hosszú utat. Pedig az angol feltaláló elme most már evvel a valóban csekély idővel sem elégszik meg és le akarja főzni a németet. Egy angol gépészmérnök — úgy írják az angol szaklapok, — olyan gépet talált fel, a melynek segítségével a leggyorsabb gőzhajók sebességét is meg lehet kétszerezni s az Európa-Amerika közpött járó nagy gőzhajók ezt az utat három nap alatt megtehetik. A találmánynak az a lényege, hogy a gőzerőt a hajó csavarára egy óriási fogaskerékkel viszik át, mely akkora, mint a hajó egész szélessége. E keréknek minden foga rendkívül gyorsan forgatja a hajó csavarát. Az új találmány még nincs ugyan a gyakorlatban kipróbálva, de a szakértők már előre is bámulják és biztosra veszik a sikert.

— **Az elhagyott menyasszony büne.** Egy csinos szép fiatal leányt tartóztatott le a napokban a nyitramegyei csendőrség Csifár községben. Biri Magdának hívják a tartóztatott leányt, akinek az a büne, hogy agyonütötte vetélytársnőjét. Biri Magda már a tavasz óta menyasszonya volt Bocska Pál odaváló legénynek. Most a szüret után kellett volna az esküvőt megtartani, de a legény mintegy két hónappal ezelőtt otthagya a menyasszonyát, visszaküldte neki a jegykendőt a nélkül, hogy okát adta volna eljárásának. Eközben szövődött a pletyka mindenféle alakban az elhagyott menyasszonyról. Ezelőtt három héttel kipattant a titok, hogy miért hagyta el Bocska a menyasszonyát. Bocska ugyanis három héttel ezelőtt váratlanul megjelent az anyakönyvvezető előtt Melyenác Kata nevű leánynyal és bejelentette, hogy házasságra akar lépni vele. A dolgnak híre futott s ekkor kiderült az is, hogy Melyenác Kata volt az, aki legjobban terjesztette a pletykát Biri Magda ellen. A mult csütörtökön Melyenác Kata ruhát mosott a patak partján. Meglátta ezt Biri Magda és ő is egy csomó ruhát vett magához s azzal lement a patakhoz. Egy ideig együtt mosott a két leány s amikor senki sem látta őket, Biri Magda hátulról hatalmas ütést mért a sulyokkal vetélytársnője fejére. A megütött leány eszedülte és belebukott a patakba, ahol megfulladt. Így adta elő az esetet a gyilkos leány, aki, mint maga bevallotta, a gyilkosság után hazafutott, de az esetről senkinek sem szólt. Később, amikor Melyenác Katit az anyja kereste, csak a kimosott ruhát találta meg a patak partján. Kutattak a patakban, ahol a leány holttestét megtalálták. Kezdetben azt hitték, hogy a leány véletlenül bukkantott a patakba, de mikor a hullaszemlélet megajtották, megtalálták a fején a tátongó sebet, amiből megállapították, hogy gyilkosságnak esett áldozatul. A gyilkos leányt bekisérték a törvényszékhez.

— **A szultán konyhája.** A szultánnak egyik volt konyhamestere érdekes részleteket ír egy orosz újságban a konstantinápolyi udvari konyháról. Kétszáz szakács és körülbelül háromszáz kukta foglalkozkodik itt. Ez a kis hadsereg tartozik gondoskodni a szultán, a hárem és az egész udvari személyzet ételméről. Szeszés itallalokkal a szultán nem él; más ital, mint víz, nem kerül az asztalára, csak az utolsó időben iszik házi orvosa tanácsára karlsbadi Mühlbrunnvizet. Ez is örökös aggodalmakat okoz neki. Minden frissen kinyitott palackot előbb megvizsgálják az adjutánsok, hogy ártatlanok-e. A leveshez nagyritkán, ha az orvos éppen elrendeli, kenyér is kerül az asztalra. A korábbi években

pezsgő is került néha az utóbbi időben azonban végképp száműzték a szultán asztaláról. Ezzel szemben említésreméltó, hogy a szultán nejei tömegtelen mennyiségű pezsgőt fogyasztanak. Rengeteg tömeg húst, szárnyast és hüvelyes veteményt használ el a szultán konyhája, a melyen azonban az utóbbi években jelentékeny korátózasokat tettek s a konyhaszemélyzetből is sokat elbocsátottak, az egész személyzet azonban még így is több, mint 2000 emberből áll. Este nyolc óra után a szultán palotájának magánlakosztályában kialszik minden fény, a nagyur nyugalomra tér. Csak a konyhákban folyik az egész éjszakán keresztül lázas élet és száz szorgos kéz dolgozik a következő nap előkészületein.

— **Sárcipót olcsón.** Ennél a csunya időjárásnál az egészség megóvására vegyen mindenki sárcipót (galusnit). Tegnap 2 láda friss áru érkezett: Porter Vilmos Nagy Áruházába a Szabadságtéren. Telefonáljon 324 szám alá és azonnal küldik önnek a sárcipót. Van hölgy, férfi, fiu, leány és gyermek részére. Az olcsó héten mindent olcsóbban kaphat, mint máskor. Őszi és téli cipők, keztük, kötött áruk, harisnyák, ősz kalapok, boák, gamásnik, stb. szóval mindent szerezhet be Porternál. Ezenkívül 10 korona bevásárlásnál életnagyságu fényképet is kap, mely ez idő szerint művészi módon lesz retusírozva. Vidéki és telefoni rendelések gyorsan eszközöltnének.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszéplő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon.

— **T. Üzletfelelnek** szíves tudomására hozzuk, hogy **Révész Nándor** könyv- és papírkereskedő urat (Minorita-palota. — Telefon 265. szám) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

TÖRVENYKEZES.

§ **Hamis bukás.** *Eszék*ről táviratozzák: *Deutsch Ignác* volt vocini fűrészmalom-tulajdonost, ki három év előtt több mint egy millió korona passzívával csődbe jutott, ma a helybeli törvényszék hamis bukás miatt *két évi börtönre* ítélte. Védője semmisségi panaszt jelentett be.

§ **Testvérek egymás ellen.** A mult évben nagy feltűnést keltett, mikor a szabadkai városi képviselőtestület választásakor *Bogesics József* előkelő polgár a „Bácskai Ellenőr” című lap nyílterében nekiment tulajdon bátyjának *Bogesics Félix*nek, s többek között következőket hozta nyilvánosságra:

— *Bogesics Félix* akar képviselőtestületi tag lenni? Az nem lehet! Olyan ember, ki édes apját nyakazta és foltogatta, az a fegyházba való és nem a képviselőtestületbe!

Bogesics Félix erre sajtó útján elkövetett rágalmozás miatt pörölte be öcsét, akit a törvényszék vád alá is helyezett. A főtárgyaláson a magán panaszos kijelentette, hogy ha öcsce őt megkérdeli, visszavonja panaszát.

— *Soha!* — kiáltotta oda *Bogesics József*. A törvényszék, miután a megengedett bizonyítás nem sikerült, *két hónapi fogházra* ítélte a vádlót. A szegedi kir. tábla *14 napra* szállította le a büntetést, a melyhez ma a kir. kúria büntető tanácsa is hozzájárult.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Az idei szüret.

Arad, október 13.

Az országban mindenfelé megkezdődött a szüret. A termés mennyisége nem valami fényes, de a mi termett, minősége annál jobb. Az egyes bortermő nelyekről a következő tudósítások érkeztek:

Muska Magyarád. A szüretelést hétfőn kezdték meg, több helyen azonban az állandó esőzés miatt még nem fogtak bele. A szőlő nem felett ki eléggé, a fürtök ritkásak. A bor minőségileg kitűnő lesz, de a mennyiség jóval a tavalyi mögött marad.

Apatelek. Mokra-hegyen a szüret e hó 12-én kezdődött. A minőség kitűnő, az új bor 21—23 fok cukortartalom, mennyiség tekintetében azonban nagy a csalódás, mert a mult évibehez képest annak alig fele termett az idén.

Galsa. A minőség kitűnő, de a mennyiség az átlagtermésnek is alig fele lesz.

Otvenes vidékén a mennyiség gyöngye közepes, a minőség azonban jobb lesz a tavalyinál. Az ó-bor sok, de vevő és fogyasztó nincs.

— **Fizetésektelenség.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: Grünbaum Jakab Bécs. — Hüttl János, Linz. — Waicher Lukács Klagenfurt. — Karpeles Ottó, Saaz. — Eisler Izsó, Szabadka. Diamant testvérek, keresk. cég, Szabolcs-Bányatelep. — Löwinger Miksa, Vadász. — Lefkovicz Gyula, Deés. — Trinka Tamás, Hotgastein.

S z e s z ü z l e t.

— Október 13. —

Mai jegyzékünk: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter 3, beleértve 70 korona fogyasztási adót. **Bedrótolt mosók** 12'80—13— korona mmásánként.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

H. D. Budapest. A tudósítások idejüket multák, ilyeneket mi nem használhatunk. Ne is küldjön többet. Tárcaközleményekkel pedig bőven el vagyunk látva.

Vasúti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi október hó 1-től. —

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.09
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.31
Gyorsvonat délután	4.21	Személyvonat d. u.	3.32
Személysz. tv. d. u.	4.45	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	8.39
Gyorsvonat délután	12.11	Gyorsvonat reggel	8.08
Soborsinról délután	2.04	Személyvonat d. e.	10.50
Személyvonat d. u.	4.07	Radnáról délután	2.36
Radnára délután	6.35	Gyorsvonat délután	4.06
Gyorsvonat este	7.18	Radnáról vas. és ün. e.	8.13
		Személyvonat este	9.05
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.59
Szeged felé:		Szeged felől:	
Személyvonat reggel	5.—	Személyvonat reggel	8.35
Vegyesvonat reggel	7.10	Vegyesvonat este	7.06
Személyvonat d. u.	4.11	Személyvonat este	10.33
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonczról szm. e.	8.05
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Gurahonczig szm. du.	4.30	Személyvonat este	5.56
		Pankotáról sztv. este	9.20

Motormenetek

Arad—Városháster és Mezöhegyes között.

Battonya felé reggel	8.04	Mezöhegyes felől reg.	6.48
Battonya felé d. u.	12.01	Battonya felől d. e.	11.30
Mezöhegyes felé este	5.29	Battonya felől d. u.	4.01

Arad—Új-Szent-Anna—Kétegyháza között.

Kétegyháza felé reg.	7.13	Kétegyháza felől d. e.	12.—
Kétegyháza felé d. u.	12.50	Kétegyháza felől d. u.	5.58

Akinek pénzre, háztartásra, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsárra, takarítónőre, kertészre, gazdasszonyra, mindenesre, szakácsnőre, szobalányra, házmesterre, nevelőre, nevelőnőre van szüksége

Aki üzletet, bútort, bort, gyümölcsöt, gabonát, házat, telket, birtokot, kocsit, lovat, egyenruhát eladni vagy venni kíván

Aki férjhez menni v. nőszülni óhajt, tanórákat, lakást, állást, ellátást keres vagy ad,

gyermeket örökbe fogadni vagy adni szeretne, tanuló felvenni kívánj

Aradi Közlöny kishirdetési díját használja, ez biztosan eredményre vezet.

Uj-aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, október 13.

A nehezen várt eső áldásosan öntözi a termő földet, mely után gyönyörrel szánt és vet a gazda.

Az árak egyhangúságában inkább sürgős a kínálat.

Mintegy 2000 mm. buza és 500 mm. ten-geri ke't el.

Mai gabona-árak: Az árak, 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona ér-tekben:

Buza I-ső minőségű 7.10—20.

Buza közép uj 6.80—700.

Tengeri ó 5.80—6.00

Tengeri uj morzsolt 4.00—4.10.

Rozs uj névleges jegyzés 5.40—5.50.

Arpa uj névleges jegyzés 4.80—5.00.

Zab uj névleges jegyzés 5.00—0.

Irányzat változatlan.

Budapesti árú- és értéktőzsze.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, október 13

Delitőzsze. Buzakínálat mérséklét, vételkedv korlátozt. Szilárd irányzat mellett 25,000 métermázsza került forgalomba 2½, közben 6 fillérrel drágább árakon. Egyéb gabonanemek kedvezők. Időjárás esős.

Késztőzsze. Berlin ¼ olcsóbb.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.59—7.60
Buza 1904. áprillisa	7.69—7.70
Rozs októberre	6.23—6.24
Rozs 1904. áprillisa	6.44—6.45
Zab októberre	5.31—5.32
Zab 1904. áprillisa	5.80—5.81
Tengeri 1901. áprillisa	—
Tengeri 1904. májusra	5.24—5.25
Repce októberre	11.85—11.95

Zárul 5 órakor:

Buza októberre	7.80—7.81
Buza 1904. áprillisa	7.88—7.89
Rozs októberre	6.23—6.24
Rozs 1904. áprillisa	6.45—6.46
Zab októberre	5.34—5.35
Zab 1904. áprillisa	5.60—5.61
Tengeri 1904. áprillisa	—
Tengeri 1904. májusra	5.24—5.25
Repce októberre	11.85—11.95

NAPIREND.

Október 14. Szerda. Róm. kath. naptár: Kalliszt. — Protestáns naptár: Kalliszt. — Izraelita naptár: Szimch. thor. — Görög-keleti naptár (október 1.): Boldogasszony.

A nap két 6 óra 2 perckor, nyugszik 4 óra 57 perckor. **Kölcsey-könyvtár.** Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11½—12½ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 14—2½ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Eréklye-museum helyisége mellett előterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, elvétve csapadék.

Október 14. Az Asztalos Sándor asztaltársaság közgyűlése este 8 órakor (Csermák vendéglő.)

Aradmegyei tanintézetek figyelmébe!!

Szavalókönyv

iskolai ünnepélyekre.

Osszeírták:

Kovács Kázmér és Maurer Mihály, tanítók.

Tartalmaz dátum szerinti sorrendben, minden iskolai ünnepélyre, legjelesebb költőink verseiből egy pár szavalatot.

Függelékül Deák Ferenc születésének 100 éves évfordulójára „A haza hőlese” című költemény Deák Ferenc kitünően sokszorosított arcképével.

Ára kemény kötésben (120 oldal) 50 fillér.

Megjelent:

INGUSZ I. és FIA

Kiadásában Aradon,

Weitzer János- (Templom) és Kazinczy-utca sarkán.

Mutatvány 50 fillér beküldésével bérmentve.

CSARNOK.

A lilium-asszony.

Irta: Domokos László.

(Folytatás.)

Margit odatámaszkodott az aoiakhoz és ki-nézett a leszálló éjszakába. Fekete hullámos fo-lyó mellett haladt a vonat, ormótlan, nagy he-gyek között, melyek majd elnyelték a vonatot. Hát miért nem szakad le egyszer ez a szikla? . . . Hogy elvesztené mind, akik ideleln örült futással, céltalanul rohannak előre, hogy egy öleléssel szétörné, kettéharapná az egész vas-kolosszust! A futó szél friss szénailatot csa-pott be az ablakon, amitől majd elszédült az asszony. Élni, élni! — ezt sóhajtotta feléje a virágos mezők langyos lehelete. Oh, milyen mánsnak hitte ő az életet illetetlen, hófenér lel-kével! Most vége mindennek, mert amiezután jön, az feketébb az éjszakánál: a vergődő lé-lek örök kárhozata, az emberélet átka és a só-várgás kiapadhatatlan forrása; a kétségbeesés!

Az ember megint köhögni kezdett. Amint Margit figyelte a vergődését és hallgatta azt a mélyből jövő, ijesztő hangot, egyszerre vala-mi rettenetes gondolat villant át az agyán. Megremegett tőle maga is. De hiába üt-te el a fejéből, újra és újra megjelent neki kísértően, csalogatva, hizelegve, mint egy bü-ös vágy, melytől nem bírt többé szabadulni. Ha egyszer ő ezt az embert elpusztítaná! . . . Szt! Meghallja valaki! . . . Homlokára szori-tot a mind a két kezét, mintha leakarta volna csillapítani háborgó vérét.

Mire virradni kezdett odakünn, valahogy csak hazatért. A főváros éppen akkor ébre-dezett álmából; egy-nehéz terhes kocsi zörgött a körutakon és szürkeruhás munk s emberek, hónuk alatt apró batyuval csapatosan siettek a gyárba. Az ember karját nyújtotta az asszony-nak, amint lesegítette a kocsiából és mintha semmi sem történt volna, közömbösen végig-vezette a teljesen berendezett lakáson.

II.

Az asszonyféle, ha máshová kerül, lakásá-nak minden butorával külön barátokzik. Vilá-gos, hogy a zongorát másik sarokba kell he-lyezni, a nagy ottomán nem elegáns, azt újra kell huzatni, a képek meg éppen izléstelenül vannak a falon elhelyezve. Ki látott manapság szimmetriát a falon?

Az ember ráhagyta az egész házat: hadd forgasson föl mindent, ahogy tetszik. Ez elfog-lalta Margitot valami két hétig. Aztán a ru-háit hozta rendbe; ez is jókora időbe került. Mikor aztán lehullott az első hó, már rendben volt egészen: minden a helyén állott, a kony-ha tele ragyogó pléhedényekkel, az éléskamra befőttes üvegekkel és a zongora hosszas ván-dorlás után megtalálta a legnagyobb szög-letet.

Feri ekkor mutatába vitte a feleségét. Akárhova mentek, az uton mintha ajkukra fa-gyott volna a szó; hanem másutt, idegen em-berek között egy kicsit ők is csak közeledtek egymáshoz. Margit éppen azért nem nagy ked-vel men látogatába, de az ura nem engedte otthon maradni. Világos, hogy miért nem tud itt megszokni: egyszerű, gyerekes kedélye olyan, mint a puszták virága, mely csak ott tud megélni, ahol született, az a föld neki táp-láléka, gyönyörűsége, mindene ezen a világon. Dehát olyan portéka volna az asszony, hogy nem tudná legyőzni természetes hajlamait, el-feledni ifjúságát, a rétet, a szülői házat, min-den ártatlan örömet az új életért? . . .

Meg kell próbálni. Egymásután mentek a bálba, színházba, társaságokba; szórakozás akadt bőven. És csakugyan, a módszer reme-kül bevált: minden lényes éjszaka után javult az asszony. Amint lassankint kezdte megszok-ni ezt az életet, úgy foszlottak szét a lelke édes illúziói, legutoljára elveszett rá nézve az egész mult; minden, minden fölolvadt a jelen szikrázó, gyors, idegizgató örömeiben.

Csak egy maradt meg benne: a férje iránti gyűlölete. . . Nem tudta elfelejteni, hogy hozzákényszerítették, mikor az ő szíve dalis herceget várta, várta hiába! . . . Am a herce-gek csak a mesében jönnek el régi szerelmük-ért, a prózai életben pedig új kalandokat ke-

resnek, míg a szenvedő rcu Tündér Ilonák lassan-lassan a sir felé hervadnak. Margit erő-sebb volt mindannyinál. Végre már ő vitte az urát mindenfelé, ezer apró okoskodással rákő-tötte magát minden újabb szórakozásra s mi-kor a szakadatlan fény és vidámság közepette napról-napra fogyni látta azt a beteges embert, vad öröm fogta el, hogy pusztul már az ő éle-te átka: a férje . . .

(Vége következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Október 12. —

Fehér Kereszt szálloda. Emperi Ernő gaz-datiszt Békés. — Berger Ignác utazó Bécs. — Szalai Dávid utazó Budapest. — Böszörményi Ká-rolly utazó Fiume. — Podor Fülöp utazó Budapest. — Eszes Imre gőzmalomtulajdonos Dorozsma. — Vágó Jenő utazó Uj-Pest. — Gastelli Guido utazó Triest. — Richter Gyula Bécs. — Fischer János utazó Reichenau.

Központi szálloda. Ilencz Miksa utazó Buda-pest. — Kugel Miksa kereskedő Brád. — Gélyi Ti-bor ipari szakiskolai tanár Temesvár. — Rozvány Jenő ügyvédjelölt Nagyszalonta. — Mészáros Ti-bor magánzó Budapest. — Anyos Imre utazó Bu-dapest.

Vas szálloda. Grünbein Armin keresk. utazó Gyula. — Leipnik Nándor kereskedő M.-Szlatina. — Tauber Jenő kereskedő Fiume.

Nádor szálloda. Bettelheim Bódog utazó Buda-pest. — Fleischer Ilés utazó Budapest. — Klein Rezső utazó. — Degel Károly kereskedelmi ügynök Pozsony. — Popovits Arauka magánzóú Seprős.

Nemzeti színház.

Bérlet 14. sz.

Páros.

Szerdán, 1908. évi október hó 14-én:

A görög rabszolga.

Nagy operette 3 felvonásban. Irta: John Sldney. Fordítót-ta: Makkai Emil.

SZEMÉLYEK:

Heliodorus	Polgár S.	Melanopis	Pajor Agnes.
Aspasia	Rózsa Lili.	Curius	Juhász József.
Antonia	Récásy G.	Lolius	Juhász S.
Marcus	Sarkadi A.	Silius	Füredi J.
Archias	Bónis Lajos.	Manlius	Győre Alajos.
Diomed	Békassy Gy.	Licinia	Szilassy J.
Iris	Fői Frida.	Rabszolga	Réthy István.

Kezdete este 7 és fél órakor.

NYILTÉR.*

Limbeck János

első magy. kir. szab. érokoporsó-gyára és temetőrendező intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Berecz Lajos, a maga, úgy gyermekei Mari, Ferenc, Kálmán, Károly, Paula és Győző, menyé Berecz Károlyné zül. Taraba Margit, nemkülönben számos más rokon és jó barát nevében is, fájdalomtelt szívvel tudatja, forrón szeretett s felejtethetlen jó neje, illetőleg anyós és rokon

BERECZ LAJOSNÉ szül. MITTMANN ERZSÉBETNEK,

folyó évi október hó 13-án, reggeli fél 8 órakor, életének 6-ik és boldog házasa-ságuk 41-ik évében, hosszas szenvedés után történt jobblétre szenderültét.

A boldogult hült tetemei október 14-én, d. u. 8 órakor fognak Knézych Károly-utca 6. számú házból, róm. kath. szertartás sze-rint beszenteltetni és a felsőtemetőben le-vő sírhelyen örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szentmise áldozat pe-dig október 15-én, reggeli 8 órakor fog a főt. Minoritaatyák templomában az Urnak bemutatattatni.

Áldás és béke porainak!

Arad, 1908. október 18.

PAGLIANO-SYRUP

Óvakodjunk utánzatoktól.

Csakis világoskék gyári jellel ellátott üveget kérjünk, amelyen PAGLIANO GIROLAMO tanár aláírása látható.

vértisztító- és edző-szer

1838-ik év óta biztos sikerrel használatban.

Készítője: PAGLIANO GIROLAMO egyetemi tanár

FLORENZ — Via Pandolfini — (Olaszország.)

798

Minden nagyobb gyógyszerertárban kapható.

Ezen üzlet szolid és olcsó kiszolgálása révén általánosan ösmert!

Nem csoda,

nogy csodálkoznak a feletti, nohyan vagyok képes valódi fémjelzett tiszta arany ékszer és finom pontos járatu órákat oly rendkívül olcsón rusítani. Mint például:

Egy szépen díszített rem. nickel anker óra 2 frt. 30 kr.
Egy nagyon finom vasuti nickel óra 3 forintért.
Egy erős finom aczéi rem. óra 3 frt. — kr.
Egy háromfedeles tula rem óra 5 frt. 50 kr.

Arany és ezüst női órák rendkívül olcsón.
Arany gyűrűk, pl. 5 soros tiszta arany 15 kövel 4 frt. 60 kr.
A ny láncokat csak az arany értékért és csekély fagon díj.

Ebresztő órák 1 frt 70, 1 frt 90 krjával.

Órákért és órajavításokért, a melyeket saját magam javítok, 3. évi jótállást vállalok.

Zálogszédula és törött vagy használt aranyért a legmagasabb árt fizetem

Tisztelettel:

Zimmer Vilmos,

műorás és ékszerész Arad, Forray-utca 2/b.

318

Videki megrendelések lekülsmerettel lesznek eszközölve.

Minden ősz haj

eredeti színét és ifjúkori szépségét visszanyeri a Hajós-féle

HAJREGENERATOR

használatát által;

nem festi a bőrt és a fehéreműt nem piszkítja.

Egy üvegnek az ára 1 kor. 20 fill.

Szép, tartós feketére azonnal fest

minden haját a

Hajós-féle Hajfestő,

a szín le nem mosható. Ára 2 korona.

Gummi különlegesség (óvszer),

valódi amerikai speciális.

126

Egy eredeti légmentesen elzárt dobozban 6 darabban 2 korona.

Fenti készítmények kaphatók egyedül

Hajós Árpád

gyógyszertárban az Isteni Gondviseléshez

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Üzlet eladás.

Egy már évek óta fenálló fűszer és csemege

sarok üzlet,

dohánytözsével, italmérési joggal, szép forgalom, más vállalkozás miatt

azonnal eladó.

Bővebb felvilágosítást ad Könyig Lipót Lippa. 2187

Arad legrégebbi kerékpár és varrógép javító műhelye és raktára, Szabadság tér 7. sz.

Hammer Vilmos

villany-műszerész.

Telefon szám 98.

Elsőrendű drezdai kerékpárok.

Raktáron

Singer karikahajós varrógépek

műhímezre, továbbá

zajtalan járasu Singer varrógépek 32 frtért öt évi jótállás mellett.

Villanyosengő

és 1891

telefon-berendezést

szakszerűer és jótállás mellett vállalok. — Nagy raktár kerékpár és varrógép alkatrészekben

Sanatorium és Vizgyógyintézet

Arad, Zrinyi-utca 3. sz. Telefon 270.

Vezető-orvos: Dr. HECHT

Idegesség, ideges gyomor, bél-, fej-, szívbántalmaknál, ség, szívbírentyű, nő, tüdő és gégebajok, rossz testtartásnál. Gyógyeszközök: Hidegvizgyógymód, villamfény-, moór-, szénsavas-, villamos fürdők, massage, belégzések, villamoszások, svéd gyógytorna. Napfürdő. Hasmassage. 1505

Bennlakóknak kényelmes szobák, jó ellátás.

Délmagyarországon egyetlen jogosított intézet, mely télen-nyáron nyitva van.

Sürgős figyelmeztetés!

Üzletünkben feltalálható legfinomabb s valódi

OROSZ-TEA

kilónként 10—36 kor.-ig

mellőzhetővé teszi, hogy ezen cikket Bécs, Trieszt, avagy Hamburgból szerezzük be; mint azt számos tea-fogyasztó háznál eszközlik.

Megrendelés előtt kérjük cégünknel próbát eszközölni.

1427

Teljes tisztelettel

Vojtek és Weisz.

RUM

legfinomabb minőségekben s igen jutányos árak mellett.

PRO HIRDETESEK.

Pénztárnoki

Magyar Pénztár Rt. Arad, Széchenyi utca 21. sz. 2193

Szokmányban

gyakorlati vezetés közéletben belső munkákra Lengyel Lőrincz cs. és k. udvari burogyárában. 2188

Egy intelligens leány

elárultatónak vagy fogadó leánynak ajánkozik. — Cím a kiadóban. 2191

Német, francia, angol, olasz

nyelvekre oktat Madane Berta Ascher. Érték-zsebnél S. J. utca 7/k. szám 8 és 5 óra között. 2188

Egy szorgalmas

fiatal leány üzlethez mint elárultatónak ajánkozik. — Cím a kiadóban. 2190

Arad legnagyobb óra és ékszerraktára.

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész

ARAD, TEMPLON-UTCZA
Mlinorita-palota.

Alkalmi vételek és eladások.

Legnagyobb választék és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Ékszertárgyak,

fordított arany és ezüstlemezűek készpénzre a legmagasabb árban megvételnek vagy más új tárgyra árcsereletnek. 1897

—Kéretik kísérletet tenni.—

Telefon 438.

Nyereg.

Magyar Nyereggyártó Rt. Arad, Széchenyi utca 21. sz. 2172

Nagy szakkerülő javító-műhely.
Kerékpár- és varrógép raktár.

Kalmár

József

villanyműszerész

villanyos-csengő és telefon építési vállalata
felszerel

lakásokba villamos-csengőket, telefonokat kisebb vagy nagyobb távolságra.

Betörés ellen

biztonsági csengőket.

irodai vagy lakóhelyi helyiségekben

ARAD, Salacz Gyula-utca 2. sz.

Telefon 242. sz. 2071

Birtok bérlet.

Egy 600 cat. holdas birtok, kitűnő és elsőrendű fekete humus föld, Aradtól 1 1/2 órányira, bérbeadandó több évre. Van elegendő jó karban levő gazd. épületek, lakház kerttel, fűntus inkrutikus is átvehető.

Mindenmely takarmányféle van a birtokon, melyet tulajdonosa szintén hajlandó átadni.

A birtok egy tagban fekszik vízmentes és nem székes.

Kitűnő föld buza, árpa és mindenféle gabonaneműnek, valamint repce és dohányra természetesen; utóbbira meg van az engedély 20 cat. holdig.

Bérleti feltételek következők:
1/2 évi bér biztosíték, 1/2 évi bér pedig előre fizetendő. Adókat a birtok tulajdonosa fizeti, a 1/2 évi biztosítékot nem okvetlen szükséges készpénzben fizetni, lehet bármilyenemű értékben.

Legutolsó ára holdanként 15 frt. 50 kr. Megjegyeztetik, hogy a birtok örök árba eladó is 300 frtért holdja épületekkel együtt. A vételhez kevés készpénz szükséges.

Ugy a bérlet, mint az eladás azonnal eszközölhető, vagyis átvehető.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Rosenberg Károly,

ház- és birtok-ügynök Arad,
Eötvös-utca 12.

2173

Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisztességesen mindenszakismeret nélkül. 2026
Küldje be címét E. 936. jelige alatt a következő címre: Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim, Meerfeldstr.

Telefon 130.

Telefon 130

Szüret alkalmára

ajánlok a fő forrásból beszerzett jó minőségű

Finom erdélyi csardakelója frt 1.10

Bra-só vagy szebeni

szőlőszőlő 1.90

Husos odvas szőlő 1.10

Debr. czeni perkolált é-

abát szőlőszőlő 1.10

Termés. korbáscsát párja 0.06

Parizsi korbáscsát kilója 0.90

Vadászkörmös 1.—

Emenyölgysajt valódi 1.80

Emenyölgysajt befordít 1.—

Groji sajt 0.80

Liptói turó fa vagy

porcellán bődönbe 0.90

Cognac 1 frtől 6 frtig.

Rumot 1 liter 80 kr. 8 frtig.

Kávékat 1 krg. ként 1 frt 20 artól

2 frt 10 krig.

Teák 1 dgr. 4 krtól 12 krig,

továbbá jó minőségű csokoládét 1

frt 20 krtól 4 frtig, jó bombonok t

és teasüteményeket. 2148

Nagy raktár

tűzijátékokban

u. m.: görögtűz, rakéták, bombák, a legolcsóbb áron mellett kaphatók

Dürr Kocsárdnál,

fűszer, csemege, bor és ásványvíz-kereskedésében.

Arad, Boros Béni-tér 15.

Dengi-ház, a városliget mellett.

Uraságoktól levetett

téli és nyári ruhákat

a legmagasabb áron veszek.

Kivonat: a h. h. megyek. Továbbá használt bútorokat is veszek és olcsó áron eladok. 2121

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

Férfiak

ingyen kapnak

ilyen új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot a egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte írnak. Ez a legbámulatraméltóbb csoda-orvosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból meghatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarországi könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható, a mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngyülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a Staat. Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezeléssel az eljártól az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki írhat érte bárholonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultáva egy ingyen csomag orvosságot kap magyarországi könyvvel együtt. Irjon meg. na. A csomag oly szépen van csomagolva, hogy a tartalmát senki nem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: Staat. Medical Institute 49. Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika. A levelek mindig bérmentesek. 1487

Feltűnő újdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szívhát.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

SINGER SÁNDOR

divat- és kelengye áruháza

Arad, Andrassy-tér 20., Fischer Eliz-palota.

Tisztelettel értesitem a n. é hölgyközönséget, hogy ruhaszövet újdonságaim teljes számban raktárra érkeztek, melyeknek mintagyűjteménye már elkészült és azt barkinek szívesen bérmentve elküldöm. A szükséges minták meghozatait könnyűvé teendő, azokat csoportokra osztottam hogy a n. é hölgyközönség ama csoportokat kérhesse, a melyekre szüksége van és így a főleges minták beküldése elkerülhető lesz.

I-ső csoport:

Konzüm-kelme, fekete és színes Cibeline pontille elmosódott árnyalatokkal, Cibeline ecosse kékszöld kompozíció. Angol kelmék beszóvítt effektel.

II-ik csoport:

Sima Chewioth-kelmék. Sima női-posztók. Sima fekete kelmék. Kamgarn-kelmék. Crem-kelmék.

III-ik csoport:

Blous-kelmék. Francia flanelok. Csikos és mintázott Casánok. Méső bársonyok. Tennis-flanelok és mosható barchetok.

Sima és mintás fekete selymekben nagy választék.

Blous-selymekben különlegességek.

1867

Áruházamban csak a legdivatosabb és legfrisebb áruk kerülnek eladásra, mivel üzletemet teljesen újonnan rendeztem be.